

ХАЛК БАНКА АД Скопје

**Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2019 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 2
Консолидиран биланс на успех	3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран биланс на состојба	5
Консолидиран извештај за промените во капиталот и резервите	6 – 8
Консолидиран извештај за паричниот тек	9 – 10
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	11 - 158
Прилог 1 – Консолидиран годишен извештај	
Прилог 2 – Консолидирана годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА ХАЛК БАНКА АД Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи (страна 3 - 158) на ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружницата, (во понатамошниот текст „Групата“), кои се состојат од консолидираниот биланс на состојба на 31 декември 2019 година, како и консолидираниот биланс на успех и консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, консолидираниот извештај за промените во капиталот и резервите и консолидираниот извештај за паричниот тек за годината што тогаш завршува и преглед на значајните сметководствени политики и останатите објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Групата е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија, како и за интерната контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на консолидираните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои се соодветни на околностите, но не и со цел изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Групата. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружницата на 31 декември 2019 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија и регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА ХАЛК БАНКА АД Скопје (продолжение)

Останато

Како што е обелоденето во белешката Вовед (з) кон консолидираните финансиски извештаи, неревидираната консолидирана годишна сметка и неревидираните консолидирани финансиски извештаи биле поднесени во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 31 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, во согласност со прописите, приложените консолидирани финансиски извештаи и консолидираната годишна сметка се коригирани за идентификуваните ефекти во текот на ревизијата. Коригираните ревидирани консолидирани финансиски извештаи и ревидирана консолидирана годишна сметка се дополнително усвоени и ќе бидат предадени во Централниот регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Групата е одговорно за подготвување на консолидираниот годишен извештај (прилог 1 кон консолидираните финансиски извештаи) и на консолидираната годишна сметка (прилог 2 кон консолидираните финансиски извештаи), во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Групата. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Групата. Ние ги спроведовме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во консолидираниот годишен извештај се конзистентни со консолидираната годишна сметка и со приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи на Групата за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

Дилоит ДОО Скопје

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје, 30 април 2020 година

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран биланс на успех за периодот од 1 јануари до 31 декември 2019

Белешка	во илјади денари	
	2019	2018
Приходи од камата	2.076.297	1.911.225
Расходи за камата	(481.055)	(427.688)
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.595.242	1.483.537
Приходи од провизии и надомести	729.751	629.363
Расходи за провизии и надомести	(435.645)	(303.796)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	294.106	325.567
Нето-приходи од тргување	1.326	(992)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	62.319	53.005
Останати приходи од дејноста	416.540	99.125
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето- основа	(75.957)	(114.731)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(590)	(3.112)
Трошоци за вработените	(639.569)	(516.817)
Амортизација	(158.107)	(142.614)
Останати расходи од дејноста	(854.089)	(453.843)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	641.221	729.125
Данок на добивка	(78.290)	(72.029)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	562.931	657.096
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	562.931	657.096
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на Групата	562.931	657.096
неконтролираното учество	-	-
	562.931	657.096
Заработка по акција:		
основна заработка по акција (во денари)	894	1.535
разводната заработка по акција (во денари)	894	1.535

* само за консолидираните финансиски извештаи

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи беа одобрени од страна на Управниот одбор и усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2020 година.

Приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Банката и ќе бидат поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година (Вовед (з)).

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Д-р Билал Суубаши
Главен Извршен Директор

Г. Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Геречки
Извршен Директор

Г. Турхан Адеми
Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран извештај за сеопфатна добивка за периодот од 1 јануари до 31 декември 2019

Белешка	во илјади денари	
	2019	2018
Добивка/(загуба) за финансиската година	562.931	657.096
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)	-	-
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)	-	-
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	13.258	17.511
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	(594)	(3.195)
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех – Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик – во примена од 1 јули 2019	6.938	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	19.602	14.316
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот	19.602	14.316
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	582.533	671.412
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:	-	-
акционерите на Групата	-	-
неконтролираното учество	582.533	671.412

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи беа одобрени од страна на Управниот одбор и усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2020 година.

Приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Банката и ќе бидат поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година (Вовед (3)).

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Д-р Билал Суџубаши
Главен Извршен Директор

Г. Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Герачи
Извршен Директор

Г. Турхан Адеми
Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран биланс на состојба на ден 31 декември 2019

	Белешка	во илјади денари	
		2019	2018
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	11.579.869	7.840.949
Средства за тргување	19	85.119	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех			
определни како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	669.798	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	37.615.124	33.423.088
Вложувања во хартии од вредност	23	5.377.977	4.259.028
Вложувања во подружници и придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Останати побарувања	25	1.209.142	728.677
Зложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	2.261	1.771
Нематеријални средства	28	84.054	62.896
Недвижности и опрема	29	941.106	827.387
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		57.564.450	47.143.796
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех			
определни како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	2.600.118	3.064.241
Депозити на други комитенти	34.2	38.796.608	30.853.550
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	6.987.801	5.948.031
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	644.702	98.803
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	11.275	11.519
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	778.046	703.627
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		49.818.550	40.679.771
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40	6.696.910	5.181.300
Премии од акции		325.854	325.854
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		92.622	79.958
Останати резерви		252.672	219.817
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		377.842	657.096
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на Групата		7.745.900	6.464.025
Неконтролирано учество*		-	-
Вкупно капитал и резерви		7.745.900	6.464.025
Вкупно обврски и капитал и резерви		57.564.450	47.143.796
Потенцијални обврски	42	20.809.193	18.609.684
Потенцијални средства	42	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи беа одобрени од страна на Управниот одбор и усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2020 година.

Приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Банката и ќе бидат поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година (Вовед (з)).

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Д-р Билал Суубаши
Главен Извршен ДиректорГ. Томче Тасевски
Извршен ДиректорГ-ѓа Букет Герачки
Извршен ДиректорГ. Турхан Адеми
Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје
Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019
(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран извештај за промените во капиталот и резервите за периодот од 1 јануари до 31 декември 2019 (продолжение)

во илјади денари

Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:
Издадени акции во текот на периодот
Издвојување за законска резерва
Издвојување за останати резерви
Исплатени Дивиденди во форма на акции
Исплатени Дивиденди
Откуп на сопствени акции
Продадени сопствени акции
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)
Исплатен данок на добивка за исплатена дивиденда
Исплатен задржан данок
Исплатен персонален данок

Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите
На 31 декември 2018 (претходна година)/ 1 јануари 2019 (тековна година)
На 1 јануари 2019 година (тековна година), коригирано

Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година
Добивка/(загуба) за финансиската година

Останати добивки/(загуби) во периодот
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба
- должнички инструменти
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба
- сопственички инструменти
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење

Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на Групата	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички и инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				
615.000	-	-	-	-	-	-	-	-	26.965	-	-	-	-	-	615.000	-	615.000
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(26.965)	-	-	-	-	-
933.120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(461.181)	(471.939)	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(44)	-	-	(44)	-	(44)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.412)	-	-	(2.412)	-	(2.412)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(48.684)	-	-	(48.684)	-	(48.684)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	-	-	(6)	-	(6)
1.548.120	-	-	-	-	-	-	-	-	26.965	-	-	(539.292)	(471.939)	-	563.854	-	563.854
5.181.300	325.854	-	-	77.006	2.952	-	-	-	219.817	-	-	657.096	-	-	6.464.025	-	6.464.025
5.181.300	325.854	-	-	77.006	2.952	-	-	-	219.817	-	-	657.096	-	-	6.464.025	-	6.464.025
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	562.931	-	-	562.931	-	562.931
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

во *сплаќа денари*

Курсни разлики од вложување во странско
работство

Одложени даночни (средства)обврски
признаени во капиталот и резервите

Промени во кредитната способност на
банката, за финансиски обврски кои се мерат
по објективна вредност

Останати добивки/(загуби) коишто не се
прикажуваат во Билансот на успех (наведете
детално)

Останати добивки/(загуби) коишто не се
прикажуваат во Билансот на успех (наведете
детално) - Промени во објективна вредност на
финансир средства

Резервизирани резерва за преземени
средства од неплатеници побурзвана

**Вкупно нереализирани добивки/(загуби)
признаени во капиталот и резервите**

**Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за
финансиската година**

Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на Групата	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственичките инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи и за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложувањето во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	(594)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(594)	(594)
-	-	-	-	13.258	(594)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.664	12.664
-	-	-	-	13.258	(594)	-	-	-	-	-	-	562.931	-	-	-	575.595	575.595
922.400	-	-	-	-	-	-	-	-	32.855	-	-	-	-	-	-	922.400	922.400
593.210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(32.855)	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(593.210)	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(36)	-	-	-	(36)	(36)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(192.027)	-	-	-	(192.027)	(192.027)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(30.990)	-	-	-	(30.990)	(30.990)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)	-	-	-	(5)	(5)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.938	-	-	6.938	6.938
1.515.610	-	-	-	-	-	-	-	-	32.855	-	-	(849.123)	6.938	-	-	706.280	706.280
6.696.910	325.854	-	-	90.264	2.358	-	-	-	252.672	-	-	370.904	6.938	-	-	7.745.900	7.745.900

Приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Банката и ќе бидат поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година (Вовед (3)).

Д-р Билал Суубаши
Главен Извршен Директор

Г. Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Геречки
Извршен Директор

Г. Турхан Адеми
Извршен Директор

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2019

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	641.221	729.125
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*		-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	35.772	33.817
недвижности и опрема	122.335	108.797
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(166)	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(8.668)	(14.312)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(2.076.297)	(1.911.225)
Расходи за камата	481.055	427.688
Нето-приходи од тргување	(1.326)	992
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	379.823	274.220
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(303.866)	(159.489)
дополнителни загуби поради оштетување ослободени загуби поради оштетување	590	3.112
Резервирања		
дополнителни резервирања	909	-
ослободени резервирања	-	-
Приходи од дивиденди	(5.474)	(4.663)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	(13.224)	(6.514)
Наплатени камати	2.024.886	1.912.476
Платени камати	(494.684)	(418.245)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	782.886	975.779
(Зголемување)/намалување на деловната актива:		
Средства за тргување	(71.559)	(992)
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	(501.645)	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	(4.230.955)	(5.579.491)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	7.588	14.311
Задолжителна резерва во странска валута	(204.594)	(436.643)
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	(353.452)	(335.128)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2019 (продолжение)

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(464.212)	418.803
Депозити на други комитенти	7.961.960	3.207.646
Останати обврски	123.701	218.976
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	3.049.718	(1.516.739)
(Платен)/поврат на данок на добивка	(77.590)	(73.726)
Нето паричен тек од основната дејност	2.972.128	(1.590.465)
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(3.819.679)	(1.022.586)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	2.847.632	1.398.141
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(55.997)	(41.212)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(144.096)	(139.581)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	1.150	3.096
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	5.474	4.663
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(1.165.516)	202.521
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(1.697.144)	(2.005.277)
Зголемување на обврските по кредити	2.708.866	1.809.868
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	922.400	615.000
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	(36)	(44)
(Останати одливи од финансирањето)	(214.881)	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Парични средства од консолидација на Халк Осигурување	5.002	-
Нето паричен тек од финансирањето	1.724.207	419.547
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	3.507	(1.502)
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	3.534.326	(969.899)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	6.286.463	7.256.362
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	9.820.789	6.286.463

* само за консолидираните финансиски извештаи

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи беа одобрени од страна на Управниот одбор и усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2020 година.

Приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Банката и ќе бидат поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година (Вовед (з)).

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Д-р Билал Суџубашки
Главен Извршен Директор

Г. Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Геречки
Извршен Директор

Г. Турхан Адеми
Извршен Директор

ВОВЕД

Број на Белешка

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

2 Управување со ризици

- 2.1 Кредитен ризик
- 2.2 Ризик на ликвидност
- 2.3 Пазарен ризик
 - 2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промените на пазарниот ризик
 - 2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)
 - 2.3.3 Валутен ризик
 - 2.3.4 Останати пазарни ризици
- 2.4 Оперативен ризик

3 Адекватност на капиталот

4 Известување според сегментите

5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски

Консолидиран биланс на успех

- 6 Нето приходи (расходи) од камата
- 7 Нето приходи (расходи) од провизии и надомести
- 8 Нето приходи од тргување
- 9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност
- 10 Нето приходи (расходи) од курсни разлики
- 11 Останати приходи од дејноста
- 12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа
- 13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа
- 14 Трошоци за вработените
- 15 Амортизација
- 16 Останати расходи од дејноста
- 17 Данок на добивка

Консолидиран биланс на состојба

Актива

- 18 Парични средства и парични еквиваленти
- 19 Средства за тргување
- 20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни средства чувани за управување со ризик
 - 22.1 Кредити на и побарувања од банки
 - 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти
- 23 Вложувања во хартии од вредност
- 24 Вложувања во придружени друштва
- 25 Останати побарувања
- 26 Заложени средства
- 27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
- 28 Нематеријални средства
- 29 Недвижности и опрема
- 30 Тековни и одложени даночни средства и обврски
- 31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргување
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
- 34 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
 - 34.1 Депозити на банки
 - 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Издадени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 39 Останати обврски
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица/Комисиско работење
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќање врз основа на акции
- 47 Настани после датумот на билансот на состојба

ВОВЕД

(а) Општи информации

ХАЛК БАНКА АД Скопје („Банката“) е Акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:

Бул. „Св. Кирил и Методиј“ бр.54

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Банката е основана во 1993 година. Во текот на 2011 година Банката го промени името од Извозно Кредитна Банка АД, Скопје во ХАЛК БАНКА АД Скопје, како резултат на промена во акционерската структура на Банката. Мнозински сопственик со 99,29% (2018: 99,16%) од основачкиот капитал е Türkiye Halk Bankası a.ş. Istanbul, Turkey. Основачкиот капитал се состои од 669.691 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари (2018: 518.130 обични акции).

Акциите на Банката со симбол ИКВ и ИСИН КОД (МКИКВА101015) не котираат на Македонската берза за хартии од вредност.

Позначајни активности на Банката се одобрување кредити, примање депозити, извршување платен промет со странство и во земјата и посредување при обезбедувањето на девизни средства за нејзини комитенти.

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2019 година изнесува 629.363 илјади денари. ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје се занимава со неживотно осигурување, а како најзначајни од овој тип на осигурување се издвојуваат осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица.

Бројот на вработени во Групата на 31 декември 2019 е 707 (2018: 532).

Работењето на Управниот одбор на Банката во 2019 година започна и продолжи со долунаведениот состав:

1. Д-р Билал Суџубаши – Главен Извршен Директор
2. Г-дин Турхан Адеми – Извршен Директор
3. Г-дин Томче Тасевски – Извршен Директор
4. Г-ѓа Букет Геречџи – Извршен Директор (03.05.2017–04.05.2019). Пролонгираниот мандат е за период од 2 години со важност од 24.06.2019.

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на 2019 година и до датумот на овие консолидирани финансиски извештаи се прикажани во продолжение:

Работењето на Надзорниот одбор на Банката во 2019 година започна со долунаведениот состав:

Г-дин Илхан Болукбаш, ВД Претседател на Надзорен одбор

Г-дин Јалчин Каја, Член на Надзорен одбор

Г-дин Мустафа Џенк Улудаг, Член на Надзорен одбор

Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор

Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор

Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

ВОВЕД (продолжение)

(а) Општи информации (продолжение)

Со Одлука на Надзорниот Одбор на Банката на ден 24 јануари 2019 година, г-дин Илхан Болукбаш е назначен за Претседател на Надзорниот одбор.

Со именувањето на г-дин Хасан Гокхан Килич за член на Надзорен Одбор од страна на Собранието на акционери на 5 февруари 2019 година, согласноста издадена од страна на Народна Банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст "Народна Банка на РСМ" или „НБРСМ“) на 2 мај 2019 и уписот во Централниот регистар на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст "Централен регистар на РСМ" или „ЦРРСМ“) на 13 мај 2019 година, Надзорниот одбор продолжи да работи со следниот состав:

Г-дин Илхан Болукбаш, Претседател на Надзорен одбор
Г-дин Јалчин Каја, Член на Надзорен одбор
Г-дин Мустафа Џенк Улудаг, Член на Надзорен одбор
Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор
Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Со оставката на членот на Надзорниот одбор г-дин Мустафа Џенк Улудаг и уписот на промената во ЦРРСМ на 1 јули 2019 година, Надзорниот одбор продолжи да работи со следниот состав:

Г-дин Илхан Болукбаш, Претседател на Надзорен одбор
Г-дин Јалчин Каја, Член на Надзорен одбор
Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор
Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Со именувањето на г-дин Осман Арслан за Претседател на Надзорен Одбор од страна на Собранието на акционери на 29 јули 2019 година, согласноста издадена од страна на НБРСМ на 2 октомври 2019 и уписот во ЦРРСМ на 3 октомври 2019 година, Надзорниот одбор продолжи да работи со следниот состав:

Г-дин Осман Арслан, Претседател на Надзорен одбор
Г-дин Илхан Болукбаш, член на Надзорен одбор
Г-дин Јалчин Каја, Член на Надзорен одбор
Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор
Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Консолидираните финансиски извештаи на Групата за годината што заврши на 31 декември 2019 година беа одобрени за издавање од страна на Надзорниот Одбор на Банката на 30 април 2020 година.

ВОВЕД (продолжение)**(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи****Основи за консолидација**

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ги опфаќаат извештаите на Банката и подружницата ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, која е во 100% во сопственост на Банката. Иако официјалниот датум на стекнување на подружницата е 9 јануари 2019 година, за целите на консолидираните финансиски извештаи, заради практични причини, како датум на стекнување е земен 1 јануари 2019 година бидејќи разликите од почетокот на 2019 година до датумот на стекнување се незначајни од аспект на ефектите врз консолидацијата.

i) Деловни комбинации

Деловните комбинации се евидентираат со користење на методот на купување на датумот на стекнување т.е. на датумот кога контролата е стекната од Групата. Износот којшто се пренесува при стекнувањето се мери по објективна вредност, исто како и идентификуваните нето-средства кои се стекнуваат.

Трансакционите трошоци се признаваат како расход веднаш, освен доколку тие не се однесуваат за издавање на должнички или сопственички инструменти. Износот којшто се пренесува при стекнувањето не вклучува износи кои се однесуваат на подмирување на некои односи кои претходно постоеле. Таквите износи генерално се признаваат во билансот на успех.

ii) Неконтролирани учества

Неконтролираните учества се мерат според нивното пропорционално учество во нето-средствата на стекнатиот ентитет. Промените во учеството на Групата во подружниците кои не доведуваат до губење контрола, се евидентираат како трансакции во капиталот.

iii) Подружници

Подружници се ентитети контролирани од Групата. Групата има контрола врз ентитетот кога е изложена на, или има право на, варијабилни поврати од своето инволвирање со ентитетот и има можност да влијае врз износот на овие поврати преку својата моќ врз ентитетот. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот кога контролата започнува до моментот кога контролата престанува.

iv) Губење на контрола

Кога Групата ја губи контролата врз подружницата, ги депризнава средствата и обврските на подружницата, како и поврзаното неконтролирано учество и останатите компоненти на капиталот. Каква било добивка или загуба која е резултат на престанокот на контролата се признава во добивката или загубата. Какво било учество задржано во поранешната подружница се мери по објективна вредност во моментот на губење на контролата.

v) Трансакции елиминирани при консолидација

Салдата и трансакциите во рамките на Групата, и сите нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од трансакции во рамки на Групата, се елиминираат. Нереализираните загуби се елиминираат на ист начин како и нереализираните добивки, но само до оној износ до кој не постојат докази за оштетување.

ВОВЕД (продолжение)

(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Стандарди врз основа на кои се подготвени консолидираните финансиски извештаи

Податоците во приложените консолидирани финансиски извештаи на Групата се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за Банки, подзаконската регулатива пропишана од страна на НБРСМ, како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст “Методологија”) („Службен весник на РМ“ бр. 83/17) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17 и 149/18), пропишани од страна на НБРСМ, како и согласно подзаконската регулатива донесена од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, каде што е применливо.

Објавени стандарди кои се во примена од 2019 година

На 9 август 2018 година, НБРСМ донесе нова Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик (Службен весник на РМ бр. 149/18) која се применува од 1 јули 2019 година со која се опфаќа делот од Методологијата поврзано со утврдувањето на исправката на вредноста и посебната резерва за кредитните изложености.

Објавени стандарди кои сеуште не се во примена

На датумот на издавање на овие консолидирани финансиски извештаи, не постојат објавени стандарди кои сеуште не се во примена.

Презентација на консолидираните финансиски извештаи

Придружните финансиски извештаи претставуваат консолидирани финансиски извештаи на Групата.

Придружните консолидирани финансиски извештаи на Групата се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките (“Службен весник на РМ” бр.83/17 и 149/18), (во понатамошниот текст “Одлуката”).

Во согласност со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиски извештаи, од 2019 година Банката подготвува и консолидирани финансиски извештаи бидејќи има 100% вложување во подружницата ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје.

Известувачка и функционална валута

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”). Денарот е функционална и известувачка валута на Групата. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

ВОВЕД (продолжение)**(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)****Користење на проценки и расудувања**

Презентацијата на консолидираните финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Групата, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати во наредните периоди на известување можат да се разликуваат од проценетите износи.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди доколку ревидираната проценка влијае на двата периоди – тековниот и идниот период.

Информации во врска со расудувањето направени од раководството и критичните проценки во примената на сметководствените стандарди кои имаат значајно влијание на консолидираните финансиски извештаи се прикажани во белешка 1(г).

(в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи.

(и) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, корегирани за ефективна каматна стапка и плаќања во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Курсните разлики произлезени од превреднување се признаваат во билансот на успех.

Девизните средства со кои што работи Групата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД).

Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2019 и 2018 година беа како што следува:

	2019	2018
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,49	61,49
1 УСД	54,95	53,68

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(ii) Приходи и расходи по основ на камати**

Приходите од камата и расходите од камата се признаваат во билансот на успех за сите каматоносни инструменти на пресметковна основа, според амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство или обврска. При пресметување на ефективната каматна стапка, Групата ги проценува идните парични текови имајќи ги во предвид договорните услови на финансискиот инструмент, но не и идните загуби поради оштетување. Ефективната каматна стапка се утврдува при иницијалното признавање на финансиско средство или обврска и не се ревидира последователно.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциски трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат:

- камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата;
- камата од финансиски средства и обврски кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка со користење на методот на ефективна камата.

(iii) Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од провизии и надомести, вклучувајќи ги финансиските услуги од страна на Групата во поглед на менувачко работење, платниот промет во земјата и странство, гаранциите, акредитивите и останатите услуги се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши. Кога обврска за кредитирање не се очекува да резултира со повлекување на кредит, провизијата за обврска за кредитирање се признава пропорционално во текот на периодот на траење на обврската.

Останатите расходи од надомести и провизии се однесуваат на финансиски услуги што ги добива Групата и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

(iv) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од тргување или приходи од дивиденди во зависност од соодветната класификација на инструментот.

(v) Расходи од наеми

Плаќањата направени по основ на оперативен лизинг се признаваат во билансот на успех по пропорционална метода во времетраењето на закупот. Стимулансите за наеми се признаваат како составен дел од вкупните трошоци за наем, за времетраење на договорот за наем.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(vi) Договори за осигурување**

Договори за осигурување се договори со кои се прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на доброта, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Групата да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпортис. Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпортис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Групата за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирените штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(vi) Договори за осигурување (продолжение)****Штети (продолжение)**

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Средства од реосигурување

Групата цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Групата ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го евидентира соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување, кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Групата од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик. Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Групата врз основа на правата од договорот за реосигурување.

Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева. Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува безвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Групата не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Групата ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректните трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите. Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(vi) Договори за осигурување (продолжение)****Одложени трошоци за стекнување (продолжение)**

Стапката на амортизација е конзистентна со појавувањето на таквите маржи. Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на известување.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(vii) Данок на добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од временските разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат временските разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни временски разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочлив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположлива доволната оданочлива добивка.

Непризнатото одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Данок на непризнати расходи и исплатени дивиденди и други исплати од добивката до 2014 година

Во 2014 година дојде до промена во начинот на утврдување на данокот на добивка, при што се напушти концептот на оданочување на непризнати расходи, применлив од 2009 до 2013 година, и се премина кон оданочување на сметководствената добивка усогласена за непризнатите расходи. Измената се примени проспективно.

Согласно законската даночна регулатива применлива од 2009 до 2013 година, друштвата беа обврзани да пресметуваат и уплатуваат данок на добивка само при распределба на истата во вид на дивиденди и друг вид на распределби, додека посебна даночна основа преставуваа непризнатите расходи кои се оданочуваа одделно од данокот на добивка на дивидендите и другите распределби од добивката. Стапката на данокот на добивка изнесуваше 10%.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година

Финансиско средство е средството коешто е:

- парично средство,
- сопственички инструмент издаден од друго правно лице,
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго лице;
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго лице според услови коишто се потенцијално поволни за Групата; или
- договор кој може да биде подмирен или ќе се подмири со сопственички инструменти на Групата и е:
 - а) недериват за кој Групата е или може да биде обврзана да добие променлив број од своите сопственички инструменти, или
 - б) дериват кој може да биде или ќе биде подмирен на друг начин, а не со размена на одреден износ на пари или на друго финансиско средство за фиксен број од нејзините сопственички инструменти.

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман и се состојат од: депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити и останати обврски.

Класификација

Групата ги класифицира финансиските средства при нивното почетно признавање. Финансиските средства се класифицирани во една од следните категории:

- финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка; и
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех.

Класификацијата на финансиските средства се врши врз основа на:

- деловниот модел на Групата за управување со финансиските средства; и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Групата ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Групата во оваа категорија на финансиски средства ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувањата за провизии и надоместоци и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

Во категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Групата го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)

Класификација (продолжение)

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Групата во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории.

Оценка на деловниот модел на Групата

Оцената на деловниот модел на Групата се врши на ниво на деловен процес, а не по одделен инструмент. Групата може да има повеќе деловни процеси за управување со финансиски инструменти. Групата може да го користи и управува одделен вид финансиски инструмент на различни начини, така што еден вид финансиски инструмент може да се појави во различни деловни процеси на Групата за управување со финансиските инструменти.

Оценката на деловниот модел ја врши исклучиво клучното раководство на Групата, при што ги зема во предвид сите релевантни и расположливи податоци за начинот на управување на финансиските инструменти, особено како се следат успешноста/остварувањата на деловниот модел и како се известува до раководството на Групата, кои се ризиците коишто влијаат на остварувањето на тој деловен модел и како се управува со тие ризици;

Во зависност од начинот на Управување со финансиските средства се идентификуваат три деловни модели:

- **финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност**, односно финансиските средства се чуваат со цел наплата на договорните парични текови (главница и камата). Доколку одредени финансиски инструменти од оваа категорија се продадат пред нивниот договорен рок на достасување (предвремени продажби), тоа не е директен показател за промената на деловниот модел на Групата. Во случај на предвремени продажби на овие средства, Групата треба да направи анализа дали настанала промена на деловниот модел на Групата за овие финансиски средства, при што треба да се земат предвид податоците за фреквенцијата, периодите и обемот на продажбите; причините за продажбите (пример влошен кредитен ризик, продажба поради управување со ликвидноста и сл.)
- **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**, односно финансиски средства се чуваат за наплата на договорните парични текови (главница и камата) и/или за продажба;
Имајќи предвид дека овие финансиските средства Групата ги држи заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен профит, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства, и слично.
- **финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех**, односно финансиските средства кои се чуваат со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Групата во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории. Имајќи предвид дека овие финансиските средства Групата би ги држела со цел активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата, Групата ги управува овие средства со цел реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година***СППИ тест*

Должнички финансиски средства коишто согласно деловниот модел на Групата треба да се класификуваат во категориите на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност или на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, треба да исполнат уште еден услов - согласно договорните услови на средството, Групата очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“ - СППИ. Во рамки на договорните парични текови, елементот „главница“ го опфаќа износот при првичното одобрување, намален за сите отплати; а елементот „камата“ претставува надомест за временската вредност на парите, кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, административните или услужните трошоци и профитната маргина.

За да е исполнет условот на СППИ, договорните парични текови не треба да вклучуваат било каква изложеност на ризици или променливост кои не претставуваат вообичаен кредитен аранжман (на пример, изложеност на ризик од промена на цените на акции или добра/стоки). Оценката дали е исполнет СППИ условот се прави во валутата во која средството е деноминирано. Условот на СППИ единствено може да се разгледува само за должничките финансиски средства. Оние должнички финансиски средства за кои е оценето дека не го исполнуваат условот на СППИ, Групата ќе ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех и ќе ја мери нивната објективна вредност.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави при почетното признавање на секое должничко финансиско средство.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави врз основа на договорните услови на инструментот и се земаат во предвид сите парични текови утврдени во договорот. За оние должнички финансиски средства кои произлегуваат од одреден производ за кој Групата има типизиран договор (или договорни услови) кој се применува за сите одделни побарувања по тој производ, Групата анализата дали е исполнет условот на СППИ ја прави на ниво на производ, а не по поединечно финансиско средство.

При анализата дали е исполнет условот на СППИ, Групата го зема во предвид и следното:

- за финансиските средства кои имаат различна каматна стапка од онаа којашто вообичено се применува на исти или слични финансиски инструменти, Групата прави споредба помеѓу недисконтираните парични текови на анализираното финансиско средство и недисконтираните парични текови на финансиско средство со ист кредитен квалитет и со исти договорни услови, освен каматната стапка (т.н. „benchmark“ инструмент). Доколку разликата помеѓу паричните текови на двата инструменти е значајна, анализираниот инструмент не го исполнува условот на СППИ и се класифицира и мери по објективна вредност преку Билансот на успех;
- за финансиските средства за кои регулаторот пропишува максимална вредност на каматната стапка која не смее да се надмине, се смета дека го исполнува условот на СППИ;
- за финансиските средства за кои согласно со договорните услови е предвидена минимална/максимална вредност под/над која каматната стапка не може да падне/надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти чијашто каматна стапка периодично се усогласува за стапката на инфлација, се смета дека го исполнуваат СППИ условот;

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)

СППИ тест (продолжение)

- за финансиските средства за кои со договорните услови е предвидена промена на каматната стапка доколку настане промена на кредитната способност на клиентот (уредено во договорот дека се следи преку кој било показател за кредитната способност на клиентот, како на пр.: неплаќање на договорните обврски во одреден рок, влошување/подобрување на интерната или регулаторната категорија на ризик, надминување на одредена вредност на одреден/и финансиски показател/и за работењето на клиентот и сл.), се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти одобрени во денари со валутна клаузула, се смета дека го исполнуваат СППИ условот (доколку и останатите карактеристики на инструментот упатуваат на исполнување на СППИ условот);
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика поради која СППИ условот не е исполнет, но притоа таа карактеристика има незначително влијание на договорните парични текови на средството (анг. „de minimis feature“), Групата смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика која би ги изменила договорните парични текови на средството само доколку настане одреден исклучително редок настан со мала веројатност да се случи, Групата смета дека е исполнет условот на СППИ;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за предвремена отплата и доколку износот кој би се наплатил во случај на предвремена отплата го претставува износот на ненаплатената главница и достасаната ненаплатена камата, како и разумен надомест за предвременото раскинување на договорот (до 5% од предвреме отплатениот износ), Групата смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за продолжување на рокот на достасување и доколку паричните текови и во продолжениот период на достасување го исполнуваат условот на СППИ (може да вклучуваат и разумен надомест за продолжувањето на периодот на достасување), Групата смета дека СППИ условот е исполнет.

Во случај на измена на договорните парични текови на постоечко финансиско средство, Групата на датумот на изменувањето повторно оценува/проверува дали е исполнет условот на СППИ со новите изменети договорни услови и соодветно го класифицира финансиското средство.

Прекласификација

Прекласификација на должничките финансиски средства од една во друга категорија е можна само доколку дојде до промена на деловниот модел на Групата за управување со тие средства. Прекласификациите се прават во ретки случаи кога промената на деловниот модел има значајно влијание на деловните операции на Групата, кога промената е поради промена на надворешни или внатрешни фактори кои имаат значајно влијание на активностите на Групата и сл. Одлуката за промена на деловниот модел ја носи раководството на Групата. Доколку настане промена на деловниот модел, Групата мора да ги прекласификува сите финансиски средства од една во друга категорија. Во вакви случаи, прекласификуваните средства продолжуваат да се мерат соодветно со принципите на новата категорија од тој датум проспективно, односно не се прави корекција на сите дотогаш признаени добивки или загуби.

Прекласификација на сопственичките финансиски средства од една во друга категорија не е дозволена.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста

Групата користи два принципи на мерење на вредноста на средствата и обврските:

- принцип на мерење по амортизирана набавна вредност и
- принцип на мерење по објективна вредност.

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износ по кој се мери средството или обврската земајќи го во предвид:

- износот при почетното признавање;
- намален за отплатите на главница;
- намален или зголемен за износот на акумулирана амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка, за секоја разлика помеѓу износот при почетното признавање и износот при достасувањето и
- намален за исправката на вредноста поради оштетување или ненаплатливост.

Ефективната каматна стапка е еднаква на стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи од инструментот до датумот на крајна достасаност на инструментот или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно. Мерењето со употреба на методот на ефективна каматна стапка овозможува амортизирање на набавната вредност на финансискиот инструмент и на приходот/расходот од камата во периодот на очекувано достасување на инструментот. При пресметка на ефективна каматна стапка, се земаат во предвид:

- сите очекувани идни парични текови;
- сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната камата на финансиското средство или обврска (надомести за оценка на финансиската состојба на клиентот, за посредување при договарање на условите на финансискиот инструмент, надомести за поднесување барање и обработка на барањето за одобрување на кредити, надомести за повлекување на средствата по финансискиот инструмент, редовен месечен надомест за управување со кредитот до крајното достасување на кредитот којшто се задолжува и се наплатува во истиот момент со задолжувањето и наплатата на редовната договорна камата и слично);
- трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата (надомести и провизии платени на продажни агенти, советници, брокери, дилери, надомести на регулаторни тела, платени даноци и царини и слично) и
- премиите и/или дисконтите одобрени на финансискиот инструмент.

При пресметувањето на ефективната каматна стапка, Групата не ја зема предвид исправката на вредноста (загубите поради оштетување) на финансискиот инструмент.

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарни учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење. Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)***Принципи на мерење на вредноста (продолжение)*

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската. Соодветната котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува; просечната пазарна цена или друга цена согласно со вообичаената, прифатена пазарна практика.

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Групата за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, применува техники на вреднување за коишто има најмногу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот. Вообичаени техники на вреднување во Групата се: пазарен пристап (се користат котираните цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски) и приходен пристап (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската). При примената на техниките за вреднување, Групата:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Групата ја мери/утврдува објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и дериватите што се поврзани со нив и коишто мора да се подмират со испорака на вакви некотирани сопственички инструменти. Групата ја утврдува објективната вредност со примена на метод кој најдобро ја одразува објективната вредност на сопственичкиот инструмент. За вложувањата на Групата во сопственички инструменти на одредени специфични институции, за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Групата ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Загуби поради оштетување

Групата, најмалку на месечна основа, проценува дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех или на група на финансиски средства. Финансиските средства се оштетени кога постојат објективни докази дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството, и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Групата издвојува загуби поради оштетување согласно Одлуката на НБРСМ за управување со кредитниот ризик.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста (продолжение)

Групата анализира докази за оштетување за кредитите и побарувањата и хартиите од вредност на поединечна основа.

Објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се оштетени може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на кредитот од страна на Групата според поповолни услови кои Групата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност, или други воочливи информации за група на средства како што се негативни промени во платежниот статус на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските на групата.

Загуба поради оштетување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметката за исправка на вредност за кредити и аванси. Каматата на оштетените средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Доколку во наредниот период износот на загубата поради оштетување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

Загубите поради оштетување на вложувањата расположливи-за-продажба се признаваат со пренесување на кумулативната загуба која е признаена директно од главнината во билансот на успех. Кумулативната загуба која се пренесува од главнината во билансот на успех е разлика помеѓу набавната вредност, намалена за сите исправки на вредност претходно признаени во билансот на успех. Промените во посебната резерва како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камата.

Доколку во последователен период, објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба должнички инструменти се зголеми и зголемувањето може да биде објективно поврзано со настан кој се случил откако загубата поради оштетување била призната во билансот на успех, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава директно во главнина.

Депризнавање

Групата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Групата се признава како посебно средство или обврска. Групата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува од 1 јули 2019 година (продолжение)

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Групата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува до 30 јуни 2019 година

Класификација и мерење

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити чувани во Народната Банка на Република Северна Македонија („НБРСМ“), депозити по видување кај банките, како и високоликвидните финансиски средства со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во билансот на состојба.

Средства и обврски за тргување

Средства и обврски за тргување се оние средства и обврски кои Групата ги стекнува главно со цел продажба или повторно откупување во блиска иднина, или кои ги чува како дел од портфолио за остварување на добивка во краток рок.

Средствата и обврските за тргување почетно се признаваат и последователно се мерат по објективна вредност во билансот на состојба, а трансакциските трошоци при почетното признавање директно се признаваат во билансот на успех. Сите промени во објективната вредност се признаваат како дел од нето приходи од тргување во билансот на успех. Средствата и обврските за тргување не се рекласификуваат последователно по нивното почетно признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не се котирани на активен пазар и кои Групата нема намера да ги продаде веднаш или во блиска иднина.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност плус инкременталните директни трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - политика која се применува до 30 јуни 2019 година (продолжение)

Класификација и мерење (продолжение)

Вложувања

Вложувањата почетно се искажуваат по нивната објективна вредност плус, во случај на хартии од вредност кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех, инкременталните директни трансакциони трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација.

Вложувања чувани до достасување

Средствата чувани до достасување се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксно достасување кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Средствата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата. Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани до достасување како расположливи-за-продажба, а Групата нема да може да класификува вложувања како чувани до достасување во тековната и следните две години.

Постојат некои исклучоци од ова правило, и тоа:

- Предвреме продадените или прекласифицирани средства се блиску до крајниот период на достасување, така што промените во пазарните каматни стапки имаат незначителен ефект на објективната вредност на финансиските средства.
- Групата ја наплатила скоро целата оригинална главница на финансиското средство преку отплатите, согласно со амортизациониот план, или претплатите или
- Се однесуваат на изолиран настан кој не се повторува и кој е надвор од контрола на Групата.

Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи-за-продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, кои не се одобрени од Групата, ниту се чуваат до периодот на достасување. Инструментите расположливи-за-продажба ги вклучуваат државните записи, обврзниците издадени од државата и вложувањата во сопственички инструменти.

Вложувањата расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок за финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, коишто се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходот од дивиденда се признава кога на Групата ќе и биде утврдено правото да се прими плаќањето. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Промените во објективната вредност на вложувањата расположливи-за-продажба се евидентираат во капиталот се додека вложувањата не се продадени или оштетени, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(ix) Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања**

Преземените средства вклучуваат недвижности и опрема кои се стекнати преку постапка на преземање како би се исполниле обврските на комитентите, целосно или делумно, за соодветниот кредит и истите се прикажани во ставката преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (преземените средства). Преземените средства почетно се признаваат по пониската од проценетата вредност, намалена за очекуваните трошоци за продажба кои ќе паднат на товар на Групата и вредноста на преземеното средство наведена во актот донесен од страна на Извршителот во постапката за присилна наплата, од кој произлегува правниот основ за стекнување на правото на сопственост. Проценетата вредност се определува од страна на овластен проценител.

На датумот на почетното признавање на средството, Групата е должна согласно Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања во билансот на состојба да ја намали вредноста на преземеното средство како оштетување во износ од најмалку 20% од вредноста по која средствата почетно се признаваат.

Доколку износот на затворената исправка на вредност/посебна резерва е поголем од оштетувањето од претходниот пасус, Групата ја признава оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

По почетното признавање, најмалку еднаш во период од дванаесет месеци Групата врши проценка на преземеното средство и утврдува разлика со сметководствената вредност. Во исто време Групата пресметува 20% од нето вредноста на преземеното средство и го споредува со разликата помеѓу проценетата и сметководствената вредност. Поголемиот износ го признава во билансот на успех како загуба за оштетување.

Во случај на пренамена на преземено средство во основно средство коешто служи на Групата во работењето, вредноста по која ќе се евидентира основното средство е по пониската од последната важечка проценка извршена од страна на овластен проценител и од сметководствена вредност на средството на датумот на преземање (согласно со Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања).

(x) Недвижности и опрема**(i) Признавање и мерење**

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките од недвижности и опрема имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Групата и трошоците на истото може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(xi) Недвижности и опрема (продолжение)****(iii) Амортизација**

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Градежни објекти	2,5
Опрема	10 – 25

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(xii) Нематеријални средства**(i) Мерење и признавање**

Нематеријалните средства набавени од Групата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци за нематеријални средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфично средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	25
Лиценци	25

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(xii) Средства земени под наем - наемател

Наеми со кои се пренесуваат суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста на изнајменото средство се класифицирани како финансиски наеми. При отпочнување на наемот, финансискиот наем се евидентира по понискиот износ од објективната вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика на Групата за тоа средство.

Останатите наеми се оперативни наеми и изнајмените средства не се признаваат во Билансот на Состојба на Групата.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)*****(xiv) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства***

Нефинансиските средства на Групата се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместувачкиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од објективната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради оштетување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

(xv) Депозити, обврски по кредити

Депозитите и обврските по кредити се извори на финансирање на Групата.

Депозитите и обврските по кредити, почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, којашто претставува објективна вредност на примениот надомест, зголемена за трансакциските трошоци. Последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

(xvi) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Групата како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Групата за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)*****(xvi) Резервирања (продолжение)***

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Групата се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот. Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Групата признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

(xvii) Користи за вработените***(i) Планови за дефинирани придонеси***

Групата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Банката признава обврска и расход по основ на приватно здравствено осигурување на годишно ниво.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Групата исплаќа две просечни месечни нето плати по работник, исплатени во Република Северна Македонија во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(xviii) Акционерски капитал***(i) Обични акции***

Обичните акции се класификувани како капитал. Инкременталните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Откуп на сопствени акции

Кога Групата откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како намалување во капиталот. Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премии од акции.

(iii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(xix) Заработка по акција**

Групата презентира основна и разводната заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција се пресметува со делење на добивката или загубата којашто им припаѓа на сопствениците на обични акции на Групата со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводната заработка по акција се пресметува со корегирање на добивката или загубата која припаѓа на имателите на обични акции и пондерираниот просечен број на акции во текот на периодот за ефектот на сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(xx) Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува компонента на Групата што може да се разграничи и кој што е ангажиран или во обезбедување на производи или услуги (деловен сегмент), или во обезбедување на производи или услуги во одредени економски области (географски сегменти) и е подложен на ризици и награди различни од оние на другите сегменти. Резултатите од работење се редовно разгледувани од страна на Надзорниот одбор на Групата со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности и за кои стојат на располагање дискретни финансиски информации.

Групата примарно известува по деловни сегменти. Идентификувани се следните главни сегменти, работа со население, корпоративно банкарство, работа со хартии од вредност и неалоцирано. Основните информации по сегменти се темелат на интерно изработена извештајна структура по деловни сегменти.

(xxi) Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Банката има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на контрола и ефектот од поседувањето на гласовите се зема предвид при одредување дали Банката има контрола врз друго правно лице. Набавна вредност на вложувањето претставува објективната вредност на даденото средство. Банката ги евидентира вложувањата во подружници по нивната набавна вредност.

На 9 јануари 2019 година, Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот на НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра) и стана 100% сопственик на осигурителното друштво, коешто на 25 февруари 2019 година беше преименувано во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2019 година изнесува 629.363 илјади денари (белешка 24).

(xxii) Вонбилансна евиденција

Групата води вонбилансна евиденција за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски.

Оваа евиденција ги опфаќа следниве ставки: издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, отворени непокриени акредитиви, авали, акцепти, преземени неотповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки, и други облици на гаранција врз чија основа можат да настанат обврски за плаќање и побарувања од страна на Групата како и друга книговодствена евиденција која за неа не претставува посебен ризик (евиденција на отпишани побарувања, покриени акредитиви, покриени гаранции и сл.).

Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

ВОВЕД (продолжение)**(г) Употреба на оценки и проценки****Значајни проценки при примената на сметководствените политики**

Значајните сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики се презентирани подолу:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Тие вклучуваат користење на методи на сегашна вредност, модели врз основа на параметри кои се достапни. Сите модели на вреднување најпрво се потврдуваат пред да бидат користени како основа за финансиско известување и периодично се разгледуваат од страна на квалификуван персонал кој што е независен во однос на областа за која е креиран моделот. Каде што е можно, Групата ги споредува вреднувањата добиени од различните модели со оние кои котираат на активни пазари на слични инструменти, и со стварните вредности кога истите се реализираат, со цел понатаму да ги потврди и стандардизира моделите. Голем број на различни фактори се вклучени во моделите, вклучувајќи стварни или проценети пазарни цени и стапки, како што се временска вредност и непостојаност, пазарни услови и ликвидност. Групата ги применува моделите конзистентно од еден до друг период, обезбедувајќи споредливост и континуитет на вреднувањата низ периодите, но оценката на објективната вредност инхерентно инволвира значаен степен на проценување.

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купување и продажба на побарувањата и другите финансиските средства и обврски, за кои не постојат официјално објавени пазарни цени.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик така што кога е проценето дека постојат навестувања дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, во тој случај се признава резервација. Според мислењето на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар всушност ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

Исправка на вредноста на кредитите

Групата месечно врши анализа на кредитната изложеност со цел да се процени дали постојат индикации за оштетување на кредитите. Во одредувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во консолидираниот биланс на успех, Групата донесува оценка за тоа дали постојат некои видливи показатели кои укажуваат на намалување на идните парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да биде идентификувано на поединечниот кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува видливи показатели кои укажуваат дека постојат негативни промени во способноста за плаќање на кредитот од страна на кредитокорисникот или неможноста за плаќање е резултат на неповолните економски состојби во земјата кои директно влијаат врз способноста на кредитокорисникот да ги подмири своите обврски во предвидениот рок. Групата користи проценки врз основа на историското искуство за загуби кои се однесуваат на средства кои имаат карактеристики на кредитен ризик и постоење на објективен доказ за оштетување кои се слични на оние во портфолиото кога ги планира идните парични текови. Методологијата и претпоставките користени за проценка на износот и времето на идните парични текови се анализира на редовна основа со цел да се намалат разликите меѓу проценетата загуба и искуството од стварните загуби.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Значајни проценки при примената на сметководствените политики (продолжение)

Корисен век на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Групата го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира на годишно ниво или секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошкиот развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

Актуарски претпоставки за дефинираните планови за користи на вработените

Евентуалните трошоци кои Групата би ги имала по основ на дефинираните планови зависат првенствено од вистински очекуваните идни искуства а особено од промената на дисконтната стапка и зголемувањето на платите. Други фактори исто така можат да ја променат вкупната обврска по оваа основа како што се бројот на вработените кои предвреме ја напуштаат Групата во однос на пензионирањето и бројот на нови вработени.

(д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

На 9 август 2018 година, НБРСМ донесе нова Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик (Службен весник на РМ бр. 149/18) која се применува од 1 јули 2019 година со која се опфаќа делот од Методологијата поврзано со утврдувањето на исправката на вредноста и посебната резерва за кредитните изложености.

Промените се однесуваат на третманот на нефункционалните кредити, третманот на реструктурираните побарувања, правилата за исклучување од нефункционален и реструктуриран статус на клиентите, дефинирање на критериумот за неможност за наплата и промени во одреди правила кај класификацијата на изложеноста на кредитниот ризик. Ефектот од примената на новата Одлука резултираше со помала исправка на вредноста/посебна резерва во износ од 6.938 илјади денари на 1 јули 2019 година.

(ѓ) Усогласеност со законската регулатива

Групата ги извршува своите активности во согласност со законската регулатива пропишана од Народна банка на Република Северна Македонија и Агенцијата за супервизија на осигурување, каде што е применливо.

Следните извештаи од извршените контроли од НБРСМ беа доставени до Банката:

- На 18 март 2019 година беше доставен извештај до Банката за спроведената контрола за усогласеност со прописите за периодот од 1 мај 2018 година до 27 февруари 2019 година.
- На 2 мај 2019 година беше доставен извештај до Банката за спроведената контрола за периодот од 1 јануари 2017 година до 30 септември 2018. Предмет на контролата беше оценка на системот на корпоративно управување во Банката, управување со кредитниот ризик, ризик од перење пари и финансирање тероризам, трансакции со поврзани лица со Банката и точност на извештајот за адекватност на капиталот.

ВОВЕД (продолжение)

(ѓ) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)

- На 31 мај 2019 година беше доставен извештај до Банката за спроведената контрола со пресечен датум 28 февруари 2019 година за примена на одредбите од од Одлуката за начинот и условите за замена на книжните и кованите пари што станале несоодветни за оптек ("Службен весник на Република Македонија" бр.112/15), Одлуката за проверка на автентичноста и соодветноста, условите и начинот на враќање на книжните и кованите пари во оптек и начинот на снабдување со книжни и ковани пари ("Службен весник на Република Македонија" бр.112/15 и 61/16), како и усогласеноста на интерните акти и процедури за работа со законската и подзаконската регулатива, којашто го регулира делот на работење со готовина и нејзината соодветна примена.
- На 7 јуни 2019 година, беше доставен извештај до Банката за спроведената контрола за периодот од 1 јануари 2018 година до 25 април 2019 година. Предмет на контролата беше оценка на системот на управување со ризикот од несоодветност на информативните системи во Групата.

Банката подготви акциски план за постапување согласно барањата на НБРСМ за исполнување на препораките.

Со состојба на денот на консолидираните финансиски извештаи не постои неусогласеност со регулативата пропишана од НБРСМ во однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција, ниту пак постои неусогласеност со регулативата пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување во однос на пропишаните законски лимити за подружницата.

(е) Обелоденувања за управување со ризиците

Описот, квалитативните и квантитативните информации за поделните ризици се детално обелоденети во белешка 2. Управување со ризици

(ж) Настани по датумот на Билансот на Состојба

Настани по датумот на билансот на состојба се настаните, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу датумот на билансот на состојба и датумот кога консолидираните финансиски извештаи се одобрени за издавање. Доколку постои доказ за услови кои постоеле на датумот на билансот на состојба, Групата ги коригира консолидираните финансиски извештаи. Групата не прави корекција на консолидираните финансиски извештаи за настани по датумот на билансот на состојба, за кои услови се појавиле по датумот на билансот на состојба.

(з) Корекција на консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи

Неревидираната консолидирана годишна сметка и неревидираните консолидирани финансиски извештаи беа поднесени во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 15 март 2020 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, во согласност со прописите, приложените консолидирани финансиски извештаи и консолидираната годишна сметка се коригирани за идентификуваните ефекти во текот на ревизијата. Коригираните ревидирани консолидирани финансиски извештаи и ревидирана консолидирана годишна сметка се дополнително усвоени и ќе бидат предадени во Централниот регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година.

Корекцијата на консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2019 година, што ќе биде поднесена во Централен регистар на Република Северна Македонија најдоцна до 30 јуни 2020 година, се однесува на следното:

ВОВЕД (продолжение)**(з) Корекција на консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи (продолжение)**

- 1) Потенцијални обврски за издадени гаранции на два комитенти во консолидираниот Биланс на состојба на Групата:

	31 декември 2019 (претходно прикажување)	31 декември 2019 (коригирано)	Разлика
Потенцијални обврски	21.101.984	20.809.984	292.000

- 2) Корекции на останати приходи и расходи од дејноста кои произлегоа од неелиминирани интеркомпаниски трансакции во консолидираниот Биланс на успех на Групата:

	2019 (претходно прикажување)	2019 (коригирано)	Разлика
Останати приходи од дејноста	422.026	416.540	5.486
Останати расходи од дејноста	(855.328)	(854.089)	(1.239)
Добивка/(загуба) пред оданочување	645.468	641.221	(4.247)
Добивка/(загуба) за финансиската година	567.178	562.931	(4.247)

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски****А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски**

	по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех		по објективна вредност преку консолидираната останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2019 (тековна година)	во илјади денари					
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	11.579.869	11.579.869
Средства за тргување	85.119	-	-	-	-	85.119
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	669.798	669.798
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	37.615.124	37.615.124
Вложувања во хартии од вредност	-	-	5.131.870	49.902	196.205	5.377.977
Останати побарувања	-	-	-	-	1.138.854	1.138.854
Вкупно финансиски средства	85.119	-	5.131.870	49.902	51.199.850	56.466.741
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	2.600.118	2.600.118
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	38.796.608	38.796.608
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	6.987.801	6.987.801
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	708.000	708.000
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	49.092.527	49.092.527

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)**А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)**

	по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех		по објективна вредност преку консолидираната останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2018 (тековна година)	во илјади денари					
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	7.840.949	7.840.949
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	33.423.088	33.423.088
Вложувања во хартии од вредност	-	-	4.224.320	34.708	-	4.259.028
Останати побарувања	-	-	-	-	648.180	648.180
Вкупно финансиски средства	-	-	4.224.320	34.708	41.912.217	46.171.245
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	3.064.241	3.064.241
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	30.853.550	30.853.550
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	5.948.031	5.948.031
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	640.867	640.867
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	40.506.689	40.506.689

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

2. Управување со ризиците

Вовед

Групата е изложена на следните ризици од употреба на финансиските инструменти:

- кредитен ризик,
- ризик на ликвидност и
- пазарни ризици.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Групата на секој од овие ризици, целите, политиките и начините за мерење и управување со ризиците на Групата.

Рамка на управување со ризици

Надзорниот Одбор (“Одбор”) ја одобрува стратегијата за управување со ризиците и ја следи нивната примена. Одборот има формирано Кредитен Одбор и Одбор за управување со ризици, кои се одговорни за развој и следење на политиките за управување со ризик на Групата во нивните одделни области.

Политиките за управување со ризик на Групата се воспоставени за да ги идентификуваат и анализираат ризиците со кои се соочува Групата, за поставување на соодветни лимити и контроли за ризиците, и да ги следи ризиците и усогласеност со лимитите.

Политиките и системите за управување со ризик редовно се следат и анализираат дали ги рефлектираат промените во пазарните услови, и понудените производи и услуги. Групата преку обуки и процедури и политики за управување, има за цел да создаде конструктивна контролна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите улоги и задолженија.

Одборот за ревизија на Групата е одговорен за следење на усогласеноста со политиките и процедурите за управување со ризици, и за следење на адекватноста на политиката за управување со ризик во релација со ризиците со кои се соочува Групата. Одборот за ревизија во извршувањето на овие функции е потпомогнат од страна на внатрешната ревизија. Внатрешната ревизија врши редовни и периодични ревизии на контролите и процедурите за управување со ризик, и овие резултати се презентираат до Одборот за ревизија.

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Групата доколку клиент или договорна странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски, и во главно произлегува од дадените кредити и аванси на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Со цел управување со ризик Групата ги зема во предвид и ги разгледува збирно сите елементи од изложеноста на кредитниот ризик (како индивидуалниот ризик на неисполнување на обврските на должникот, ризик на земја и ризик на одделен сектор).

Управување со кредитниот ризик

Надзорниот Одбор ја делегира својата одговорност за управување со кредитен ризик на Кредитниот одбор кој ги одобрува сите кредитни изложености до 1.000.000 евра вкупна кредитна изложеност на клиентот и со него поврзаните лица. Над овој износ Кредитниот одбор на Групата може да одобри кредитни изложености до 10% од сопствените средства, само доколку таа изложеност е покриена со депозит. Сите кредитни изложености над 1.000.000 евра, до 25% од сопствените средства на Групата кои не се обезбедени со депозит се одобруваат од Надзорниот одбор. Кредитните изложености под 350.000 евра се одобруваат од Одборот за СМЕ кредити и од Кредитниот одбор за население за кредитни изложености до 150.000 евра, како и кредитните одбори на посебните филијали и експозитури (кредитниот одбор на секоја филијала и експозитура има посебен лимит за одобрување на кредитна изложеност).

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Управување со кредитниот ризик (продолжение)

Контролата на кредитниот ризик на Групата вклучува:

- *Подготвување на кредитни политики* вклучувајќи ги барањата за покриеноста на изложеноста со обезбедување, проценка на кредитната способност на барателот на кредит, класификација според ризична категорија и известување, потребна документација и правни процедури, како и усогласеност со законските барања.
- *Контрола и проценка на кредитниот ризик.* Надлежните Сектори/Дирекции ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити, кредитни политики и процедури кои се однесуваат на кредитирањето.
- *Следење на концентрацијата на изложеноста* по географски и индустриски сегменти (за кредити и аванси), и по издавач, оценка од институции за кредитен рејтинг, ликвидност на пазарот и земја (за вложувања).
- *Класификација на кредитната изложеност на Групата* според степенот на ризик од финансиска загуба со која се соочува Групата и фокусирање на управувањето со ризиците. Системот за класификација се користи при одредување дали загуба за оштетување е потребна.
- *Следење на усогласеноста* со утврдените лимити, вклучувајќи ги тие за индустрии, ризик на земјата и типови производи. Редовно се доставуваат извештаи за кредитната изложеност, класификацијата и исправката на вредност/посебната резерва до Одборот за управување со ризици и соодветно на тоа се преземаат корективни акции.
- Се врши од поодделните организациони делови на Групата како Секторот за кредитирање, филијалите и експозитурите на Групата и Дирекцијата за управување со ризици.

Секторот за кредитирање, филијалите и експозитурите на Групата се должни да ги имплементираат и следат кредитните политики и процедури на Групата.

Секторот за кредитирање, Дирекцијата за управување со ризици, како и филијалите и експозитурите на Групата се одговорни и за контрола и следење на кредитното портфолио, како и за надгледување и контрола на сите кредитни ризици.

Дирекцијата за Внатрешна ревизија и Дирекцијата за внатрешна контрола, во рамките на редовните ревизии на активностите на Експозитурите/Филијалите на Групата врши контрола и на работењето од областа на кредитирање.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.1 Кредитен ризик (продолжение)****2.1 А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик**

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>во илјади денари</i>																		
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	665.657	-	32.258.801	32.745.398	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.890	2.528.815	11.116	9.096	606.028	716.023	8.537.183	7.477.221	51.902.944	47.700.873
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(158)	-	(52.518)	(298.344)	-	-	-	-	(122)	(275)	(279)	(74)	(12.106)	(5.906)	(6.034)	(21.687)	(71.217)	(326.286)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	665.499	-	32.206.283	32.447.054	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.768	2.528.540	10.837	9.022	593.922	710.117	8.531.149	7.455.534	51.831.727	47.374.587
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	4.530	-	5.704.688	1.126.653	-	-	-	-	-	-	5.236	3.690	14.412	2	198.751	25.226	5.927.617	1.155.571
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(231)	-	(320.043)	(89.739)	-	-	-	-	-	-	(652)	(603)	(3.086)	-	(11.682)	(1.321)	(335.694)	(91.663)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	4.299	-	5.384.645	1.036.914	-	-	-	-	-	-	4.584	3.087	11.326	2	187.069	23.905	5.591.923	1.063.908
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																		
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	280.569	246.957	-	-	-	-	-	-	612	1.178	113.661	10.324	-	-	394.842	258.459
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(161.258)	(200.732)	-	-	-	-	-	-	(334)	(968)	(93.625)	(8.106)	-	-	(255.217)	(209.806)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	119.311	46.225	-	-	-	-	-	-	278	210	20.036	2.218	-	-	139.625	48.653
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	670.187	-	38.244.058	34.119.008	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.890	2.528.815	16.964	13.964	734.101	726.349	8.735.934	7.502.447	58.225.403	49.114.903
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(389)	-	(533.819)	(588.815)	-	-	-	-	(122)	(275)	(1.265)	(1.645)	(108.817)	(14.012)	(17.716)	(23.008)	(662.128)	(627.755)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	669.798	-	37.710.239	33.530.193	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.768	2.528.540	15.699	12.319	625.284	712.337	8.718.218	7.479.439	57.563.275	48.487.148

Реструктурирани кредити

На 31 декември 2019, Групата има реструктурирани кредити со вкупна нето сметководствена вредност во износ од 400.507 илјади денари (31 декември 2018 година: 53.728 илјади денари).

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Групата врз основа на Одлуката за управување со кредитниот ризик на НБРСМ ("Одлуката") одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување. Сите кредити се класификувани од А до Д ризична категорија според деновите на доцнење и други критериуми утврдени во истата одлука.

Достасани, но неоштетени кредити

Кредити и хартии од вредност кај кои договорната камата и главница се достасани, но Групата верува дека не е соодветно да се пресмета загуба поради оштетување, поради износот на расположливото обезбедување или степенот на наплата.

Исправка на вредност/Посебна резерва

Групата утврдува исправка на вредноста и посебна резерва за кредитните изложености врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба на поединечна и/или на групна основа, најмалку на месечна основа.

Групата ја утврдува очекуваната кредитна загуба на поединечна основа како разлика помеѓу сметководствената вредност на кредитната изложеност и сегашната вредност на очекуваните парични текови од таа кредитна изложеност.

Очекувана кредитна загуба на групна основа се утврдува за одделните портфолија на кредити (сегменти) како производ на стапката на веројатноста за ненаплата, стапката на загуба заради ненаплата и износот на кредитната изложеност.

Обезвреднувањата за потребите на финансиското известување се признаени само за загуби кои биле реализирани заклучно со датумот на билансот на состојба врз основа на објективни докази за оштетување. Табелата 2.1 А ја прикажува целокупната изложеност на Групата на кредитен ризик на поединечна основа, по категории на кредитен ризик. Во табелата се прикажани соодветната исправка на вредност и посебната резерва на поединечна основа.

Утврдувањето на објективните докази за оштетување се базира на следниве критериуми пропишани од Групата:

- Неисполнување на договорени плаќања на главница или камата;
- Започнување на постапки за стечај;
- Прекршување на договорни одредби и услови;
- Специфични информации за бизнисот на клиентот, кои што се одразуваат на потешкотии во паричните текови на должникот;
- Влошување на конкурентската позиција на должникот;
- Намалување на вредноста на обезбедувањето;
- Општата економска ситуација.

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.1 Кредитен ризик (продолжение)**

Согласно интерната класификација на изложеност на кредитен ризик, која е во согласност со Одлуката за управување со кредитен ризик на НБРСМ, Групата врши класификација на кредитните изложености како што следи:

Регулаторна рамка (согласно Одлука за кредитен ризик)	Интерна постапка	ГРУПА
- кредитната изложеност кон клиент чија финансиска состојба и парични текови овозможуваат непречено работење и можност за намирување на тековните и идните обврски кон Групата; - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување до 31 ден	се земаат во предвид тековните и историските денови на доцнење на извештајниот датум. Доколку клиентот, побарувањето, во изминатиот период од 6 месеци го измирува со доцнење најмногу до 31 ден, ќе биде класифициран во оваа група на побарувања	Група 1
- кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку Групата има развиено интерни категории на ризик	побарувања од клиенти кои што имаат кредитен рејтинг AAA, AA, A, BBB, BB и B	Група 1
- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој заради финансиски слабости се очекуваат потешкотии во намирувањето на неговите обврски; - кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување од 31 до 90 дена	се земаат во предвид тековните денови на доцнење на извештајниот датум. Доколку деновите на доцнење, на извештајниот датум се од 31 до 90, побарувањето се класифицира во оваа група на побарувања. Исто така во оваа група се класифицираат побарувањата кои што претходно биле нефункционални, се додека ги исполнат условите за класифицирање во Група 1.	Група 2
- кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку Групата има развиено интерни категории на ризик	побарувања од клиенти кои што имаат кредитен рејтинг ЦЦЦ, ЦЦ и Ц	Група 2
- кредитната изложеност чишто обврски се извршуваат со задоцнување над 90 дена (нефункционална кредитна изложеност)	се земаат во предвид тековните денови на доцнење, на извештајниот датум, а задоцнувањето е над 90 дена	Група 3

Процентот на очекуваната кредитна загуба за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за 12 месеци (Група 1) не може да биде понизок од 0,01% од кредитната изложеност, додека за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за целиот животен век (Група 2 и 3), исправката на вредноста, односно издвоената посебна резерва не може да биде пониска од 5% од износот на кредитната изложеност.

Стапката на веројатност за ненаплата (PD) за нефункционалните кредитни изложености е 100%, додека стапката на загуба заради ненаплата (LGD) треба да изнесува најмалку 30%.

Групата не утврдува очекувани кредитни загуби за кредитните изложености кои што се целосно покриени со депозит, за вонбилансните позиции (по основ на гаранции и акредитиви) за кои што не очекува парични одливи врз основа на преземените потенцијални обврски и за побарувањата кои согласно со Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот се применува пондер на ризичност од 0%.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

За регулаторни и извештајни потреби, Групата врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба ги распределува изложеностите од портфолијата во категориите на ризик, каде што износот на кредитната загуба за секоја категорија на ризик се движи во рамките на следниве граници (согласно важечката регулатива), односно:

- од 0,01% до 5% за категоријата на ризик „А“;
- над 5% до 20% за категоријата на ризик „Б“;
- над 20% до 45% за категоријата на ризик „В“;
- над 45% до 70% за категоријата на ризик „Г“;
- над 70% до 100% за категоријата на ризик „Д“

Групата врши целосна исправка на вредноста на пресметаната камата на нефункционалните кредитни изложености.

Политика на отпис

Групата отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот/ хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како што се настанување на значајни промени во финансиската положба на должникот / издавачот на хартиите од вредност, дека должникот / издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализацијата на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Групата, исто така, врши отпис на износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) откако врз основа на правосилна судска одлука се исцрпени сите можности за наплата на истите.

Согласно измените во Одлуката за Управување со кредитен ризик, Групата почнувајќи од 01.07.2019 година врши целосен отпис на кредитната изложеност доколку е помината една година од датумот кога Групата била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%, а со претходната одлука условот беше две години.

Обезбедување на кредитните изложености

Групата има обезбедување за кредитите и авансите на клиенти во форма на хипотека, залог на подвижен предмет, залог на хартии од вредност, паричен депозит, залог на акции, гаранции, административни забрани и согласности, други регистрирани залози и гаранции. Проценката на објективната вредност е врз основа на вредноста на обезбедувањето во моментот на позајмување. За заложен подвижен и недвижен имот за кредитни изложености, мониторинг се прави најмалку еднаш годишно и вклучува: проценка од овластен проценител и осигурителна полиса винкулирана во корист на банката. Генерално, Банката не зема обезбедување за пласмани во банки. Банката не зема обезбедување за хартиите од вредност и нема такво обезбедување на 31 декември 2019 година (2018: нема).

Дозволените пречекорувања и кредитни картички издадени на физички и правни лица најчесто се обезбедени со меници, односно обезбедување предвидено во одобрениот кредитен лимит на правното лице, што го покриваат целиот износ на кредитна изложеност. Понатаму, во насока на намалување на потенцијалната загубата од изложеност на кредитен ризик, Групата ќе се обезбеди со дополнително обезбедување од комингентите во моментот кога ќе се забележат индикатори за рано предупредување за потенцијална оштета кај релевантните индивидуални кредити и пласирани средства.

Должниките хартии од вредност и благајничките записи воглавно се необезбедени.

Гаранциите и акредитивите носат ист кредитен ризик како и кредитите и се обезбедени со ист вид на обезбедување како и останатите изложености на кредитен ризик. Концентрацијата по локација за кредити и аванси се мери според локацијата на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локацијата на издавачот на хартиите од вредност.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.1 Кредитен ризик (продолжение)****Обезбедување на кредитните изложености (продолжение)**

Проценката на објективната вредност на обезбедувањето и други зголемувања на обезбедувањата за финансиските средства се прикажани во следната табела:

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>во илјади денари</i>																
Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	985.993	875.946	-	-	-	-	-	-	98	2.310	281.588	227.216	1.267.679	1.105.472
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	277.906	-	-	-	-	-	-	-	-	-	818.430	1.180.645	1.096.336	1.180.645
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	4.096.301	1.941.127	-	-	-	-	-	-	196	-	-	-	4.096.497	1.941.127
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	690.154	571.903	-	-	-	-	-	-	-	703	189.645	308.607	879.799	881.213
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	18.336.468	18.918.767	-	-	-	-	-	-	8.510	1.708	546.599	769.343	18.891.577	19.689.818
имот за вршење дејност	-	-	35.026.351	22.767.345	-	-	-	-	-	-	3.122	5.193	8.892.300	4.393.827	43.921.773	27.166.365
Залог на подвижен имот	-	-	1.936.801	3.303.662	-	-	-	-	-	-	5.964	224	386.465	336.222	2.329.230	3.640.108
Останати видови на обезбедување	-	-	4.459.397	2.472.877	-	-	-	-	-	-	4	-	8.113	2	4.467.514	2.472.879
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	-	-	65.809.371	50.851.627	-	-	-	-	-	-	17.894	10.138	11.123.140	7.215.862	76.950.405	58.077.627

Објективната вредност на обезбедувањето која е прикажана во белешка 2.1.Б е утврдена од страна на локалните овластени проценители и претставува вредност која е реална за законските сопственици на средствата.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.1 Кредитен ризик (продолжение)****В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности**

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>во илјади денари</i>																		
Нерезиденти	-	-	858.218	917.315	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	451.211	702.850	1.309.431	1.620.165
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	520.551	379.071	-	-	-	-	-	-	119	63	-	-	24.032	37.730	544.702	416.864
Рударство и вадење на камен	-	-	119.992	93.724	-	-	-	-	-	-	21	20	-	-	14.579	6.272	134.592	100.016
Прехрамбена индустрија	-	-	730.435	930.211	-	-	-	-	-	-	80	92	-	-	91.610	76.824	822.125	1.007.127
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	726.431	735.928	-	-	-	-	-	-	70	69	4	-	39.624	74.574	766.129	810.571
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	724.203	766.175	-	-	-	-	-	-	79	40	-	101	124.754	83.930	849.036	850.246
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	431.568	347.514	-	-	-	-	-	-	72	49	-	5	169.817	150.728	601.457	498.296
Останата преработувачка индустрија	-	-	965.122	720.770	-	-	-	-	-	-	92	78	-	-	213.284	336.360	1.178.498	1.057.208
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	317.392	324.032	-	-	-	-	-	-	120	10	3	49	421.475	42.799	738.990	366.890
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со оптад и дејности за санација на околината	-	-	41.298	41.361	-	-	-	-	-	-	521	431	46	628	15	74	41.880	42.494
Градежништво	-	-	2.815.313	2.224.209	-	-	-	-	-	-	1.580	837	11	386	1.152.160	618.331	3.969.064	2.843.763
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	7.308.788	6.999.469	-	-	-	-	-	-	1.723	1.050	219	319	2.291.739	1.983.435	9.602.469	8.984.273
Транспорт и складирање	-	-	1.795.452	1.792.485	-	-	-	-	-	-	375	371	3	21	775.269	544.784	2.571.099	2.337.661
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	1.127.433	854.043	-	-	-	-	-	-	264	184	117	567	14.611	26.879	1.142.425	881.673

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
во илјади денари																		
Информации и комуникации	-	-	102.433	256.900	-	-	-	-	-	-	104	51	1.546	101	10.455	18.362	114.538	275.414
Финансиски дејности и дејности на осигурување	669.798	-	18.875	1.951	15.193	-	-	-	4.480.768	2.528.540	712	699	618.784	708.230	919.753	1.220.309	6.723.883	4.459.729
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	1.626.540	727.914	-	-	-	-	-	-	18	150	-	-	139.414	149.570	1.765.972	877.634
Стручни, научни и технички дејности	-	-	194.717	174.699	-	-	-	-	-	-	203	134	-	-	281.330	52.508	476.250	227.341
Административни и помошни услужни дејности	-	-	250.509	192.806	-	-	-	-	-	-	155	94	288	115	499.467	463.529	750.419	656.544
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	37.897	44.256	5.328.076	4.224.320	-	-	-	-	2	1	9	10	-	-	5.365.984	4.268.587
Образование	-	-	131.056	95.973	-	-	-	-	-	-	13	25	-	-	90.280	6.165	221.349	102.163
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	345.061	320.937	-	-	-	-	-	-	83	46	-	3	1.208	137	346.352	321.123
Уметност, забава и рекреација	-	-	24.626	11.048	-	-	-	-	-	-	49	22	1	57	273	280	24.949	11.407
Други услужни дејности	-	-	13.125	13.717	-	-	-	-	-	-	164	97	343	389	2.946	14.309	16.578	28.512
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	16.454.793	14.525.861	-	-	-	-	-	-	9.014	7.706	3.422	1.356	985.995	867.584	17.453.224	15.402.507
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	28.411	37.824	-	-	-	-	-	-	64	-	488	-	2.917	1.116	31.880	38.940
Вкупно	669.798	-	37.710.239	33.530.193	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.768	2.528.540	15.699	12.319	625.284	712.337	8.718.218	7.479.439	57.563.275	48.487.148

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
во илјади денари																		
Географска локација																		
Република Северна Македонија	164.661	-	36.838.824	32.600.265	5.343.269	4.224.320	-	-	4.059.667	2.157.894	15.679	12.306	233.355	133.367	7.367.951	5.624.525	53.023.406	44.752.677
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	396.993	329.781	1	2	391.929	578.970	-	-	788.923	908.753
Европа (останато)	505,137	-	871.415	929.928	-	-	-	-	24.108	40.865	19	11	-	-	1.350.267	1.854.914	2.750.946	2,825,718
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	669.798	-	37.710.239	33.530.193	5.343.269	4.224.320	-	-	4.480.768	2.528.540	15.699	12.319	625.284	712.337	8.718.218	7.479.439	57.563.275	48,487,148

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.1 Кредитен ризик (продолжение)****Д Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех**

во илјади денари Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност	Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање									
	Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вкупно	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
категија на ризик														
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на р														

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик претставува ризик Групата да не може да обезбеди доволно средства за намирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, или истите да ги намири со многу повисоки трошоци.

Управување со ризик на ликвидност

Групата при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални или невообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Групата.

Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување ја следи ликвидноста на дневно ниво врз основа на информации од релевантните сектори, во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за проектираните парични текови кои произлегуваат од планираните активности. Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување одржува портфолио на краткорочни ликвидни средства, главно составени од краткорочни ликвидни хартии од вредност, со цел да се обезбеди соодветно ниво на ликвидност на Групата.

Сите политики и процедури за ликвидносниот ризик се предмет на разгледување и одобрување од Одборот за управување со ризици и Надзорниот Одбор. Извештаите за ликвидност ја прикажуваат ликвидносната позиција на Групата на дневно ниво и се доставуваат до НБРСМ на месечна основа

Изложеност на ризик на ликвидност

Групата има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити, кредитни линии и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поодделни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Групата тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување. Групата континуирано го проценува ликвидносниот ризик со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Групата.

Исто така како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Групата одржува портфолио на високоликвидни средства.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)**

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3	од 3 до 12	од 1 до 2	од 2 до 5	над 5	Вкупно
2019 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	9.870.100	-	-	1.542.581	-	-	11.412.681
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	242.931	328.718	67.538	31.000	-	-	670.187
Кредити на и побарувања од други комитенти	208.915	1.014.921	5.294.901	3.816.667	8.062.532	19.826.021	38.223.957
Вложувања во хартии од вредност	133.744	211.430	2.602.280	669.196	1.761.327	-	5.377.977
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.010.278	12.678	33.760	88.001	-	-	1.144.717
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	11.465.968	1.567.747	7.998.479	6.147.445	9.823.859	19.826.021	56.829.519
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	2.599.508	-	610	-	-	-	2.600.118
Депозити на други комитенти	20.925.996	1.687.670	6.319.116	6.188.745	3.500.808	321.035	38.943.370
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	84.310	48.583	1.510.026	885.913	2.490.264	1.984.420	7.003.516
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.275	-	-	-	-	-	11.275
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	707.999	-	-	-	-	-	707.999
Вкупно финансиски обврски	24.329.088	1.736.253	7.829.752	7.074.658	5.991.072	2.305.455	49.266.278
Вонбилансни стапки							
Вонбилансна актива	157.317	104.782	765.443	262.126	238.793	-	1.528.461
Вонбилансна пасива	2.376.291	1.034.754	4.079.219	2.162.776	5.353.284	5.670.064	20.676.388
Рочна неусогласеност	(15.082.094)	(1.098.478)	(3.145.049)	(2.827.863)	(1.281.704)	11.850.502	(11.584.686)

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)**

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2018 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	6.291.483	-	-	1.554.486	-	-	7.845.969
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	211.950	1.098.763	5.640.638	2.023.131	8.833.258	16.297.606	34.105.346
Вложувања во хартии од вредност	315.465	1.141.990	906.690	967.650	541.830	385.403	4.259.028
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	663.838	-	-	-	-	-	663.838
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	7.482.736	2.240.753	6.547.328	4.545.267	9.375.088	16.683.009	46.874.181
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	3.063.631	-	610	-	-	-	3.064.241
Депозити на други комитенти	15.569.361	1.278.709	7.363.272	4.399.960	2.067.159	175.089	30.853.550
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	80.095	9.559	754.455	1.266.052	2.352.419	1.505.940	5.968.520
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.519	-	-	-	-	-	11.519
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	640.867	-	-	-	-	-	640.867
Вкупно финансиски обврски	19.365.473	1.288.268	8.118.337	5.666.012	4.419.578	1.681.029	40.538.697
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	13.249	26.028	517.870	542.476	479.566	-	1.579.189
Вонбилансна пасива	859.235	621.643	2.743.307	1.198.950	639.218	3.351	6.065.704
Рочна неусогласеност	(12.728.723)	356.870	(3.796.446)	(1.777.219)	4.795.858	14.998.629	1.848.969

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)

Методи кои се користат од страна на Банката за мерење на ликвидносниот ризик се рочната структура на активата (побарувањата) и пасивата (обврските), стапките на ликвидност, интерните ликвидносни показатели, нивото на концентрација, движењето и стабилноста на изворите на средства и нивната концентрација, стрес-тестирањето, планирањето на потребите за ликвидност на дневна основа, исполнувањето на законската обврска за задолжителната резерва во денари и девизи, анализата на денарската и девизната оперативна ликвидност, сопствените средства и стапката на адекватност на капиталот.

Раководството на Банката ги следи состојбите на тековните сметки и депозитите на дневна основа. Раководството врз база на своето искуство ги одредува критичните денови кои влијаат врз ликвидноста на Банката, односно значајните датуми кои влијаат врз одливот на средства. Врз основа на идентификација на расположливите средства и определените, дневни потреби на пари, се донесува одлука за соодветната употреба на средствата.

Совпаѓањето и контролираната неусогласеност на средствата и обврските е од фундаментално значење за раководството на Банката.

Банката управува со ризикот на ликвидност преку постојано набљудување на достасаноста на средствата и обврските.

Во 2019 година нема измени во законската регулатива во однос на управувањето со ликвидносен ризик, исто како и во 2018 година.

Анализата според достасаноста на финансиските средства и обврски, вклучително билансна и вонбилансна на 31 декември 2019 и 2018 година, е изработена според преостанатите договорни достасувања, односно преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва. Постојат индикации за значајна неусогласеност за периодот до еден месец на 31 декември 2019 година на 31 декември 2019 година. Основна причина за гореспоменатата неусогласеност лежи во фактот што краткорочните извори на средства се ангажирани за одобрување на кредити со подолг временски период на достасување. За потребите на управување со ликвидносниот ризик, Банката изработува и очекувана рочна структура во која е вграден елементот на предвидување и истата укажува на стабилна ликвидносна позиција.

Табелата ги прикажува недисконтираните бруто парични текови на финансиските средства и обврски и непризнатите обврски за кредитирање на Банката на основа на нивниот најран договорен рок на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност и издвоената посебна резерва. Паричните текови кои што Банката очекува да настанат се разликуваат од договорените. На пример, депозитите по видување се очекува да останат стабилни, а не да се повлечат во рок од еден месец.

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик**

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Групата или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот.

Управување со пазарни ризици**Изложеност на каматен ризик - портфолио кое не се чува за тргување**

Групата е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Групата е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот период на менување на променливите каматни стапки на средствата и обврските, како што се на пример ЕУРИБОР, ЛИБОР и различните каматни стапки.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Групата и пазарните трендови.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Генерално, Групата ги следи промените на каматните стапки на средствата и обврските преку остварените каматни маржи, а воедно и трендовите на пазарот и опкружувањето.

Групата дополнително врши анализа на сензитивност на финансиските средства и обврски на промени во различните стрес сценарија на промена на каматните стапки.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

Анализата на сензитивноста на Групата на зголемување или намалување на пазарните каматни стапки (земајќи во предвид симетрични движења на кривата на принос и постојаност на позициите во билансот на состојба) е следнава:

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватнос т на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2019 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2019)	-	7.343.998	47.906.027	15,33%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути 20%	252.521	7.596.519	52.876.219	14,37%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)	-	-	-	
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(25.413)	7.571.106	52.850.806	14,33%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(3.403.813)	4.192.706	49.472.406	8,47%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(25.413)	7.318.585	47.880.614	15,29%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(3.403.813)	3.940.185	44.502.214	8,85%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (вложување на портфолиото кај одделни сектори)	(596.135)	6.747.863	47.309.891	14,26%
Вложување на кредитната изложеност кај петте најголеми најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(1.620.515)	5.723.483	46.285.511	12,37%
Вложување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(913.712)	6.430.286	46.992.314	13,68%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции	(470.355)	6.873.643	47.435.672	14,49%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	20.912	7.364.910	47.906.027	15,37%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	14.165	7.358.163	47.906.027	15,36%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	7.419	7.351.417	47.906.027	15,35%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(5.932)	7.338.066	47.906.027	15,32%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(14.119)	7.329.879	47.906.027	15,30%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(24.013)	7.319.985	47.906.027	15,28%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

2. Управување со ризиците (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)
A Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2018 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2018)	-	5.785.530	38.744.814	14,93%
Ефекти од примена на сценарија:				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути	14.712	5.800.242	42.918.043	13,51%
20%				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)	-	-	-	
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(22.226)	5.778.016	42.895.817	13,47%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(3.040.079)	2.760.163	39.877.964	6,92%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(22.226)	5.763.304	38.722.588	14,88%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(3.040.079)	2.745.451	35.704.735	7,69%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (вложување на портфолиото кај одделни сектори)	(548.202)	5.237.328	38.196.612	13,71%
Вложување на кредитната изложеност кај петте најголеми најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(1.142.236)	4.643.294	37.602.578	12,35%
Вложување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(1.513.367)	4.272.163	37.231.447	11,47%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции	(526.532)	5.258.998	38.218.282	13,76%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	17.318	5.802.848	38.744.814	14,98%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	12.019	5.797.549	38.744.814	14,96%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	6.719	5.792.249	38.744.814	14,95%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(3.988)	5.781.542	38.744.814	14,92%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(9.740)	5.775.790	38.744.814	14,91%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(17.473)	5.768.057	38.744.814	14,89%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)****Б Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

Согласно “Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот” Групата не утврдува капитал потребен за покривање на пазарните ризици за портфолиото за тргување, поради што на 31 декември 2019 и 2018 година не изврши анализа на вредност на изложеноста на пазарен ризик за портфолиото за тргување.

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)****А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки
ИЗВЕШТАЈ**

за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2019 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	173.643
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	9
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(24.975)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	89.407
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	останато	198
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(166)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		238.116
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		7.343.998
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		3,24%

ИЗВЕШТАЈза промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на
31.12.2018 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	132.136
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	292
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(35.743)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	124.812
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	останато	24
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(1.330)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		220.191
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		5.785.530
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		3,81%

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки***во илјади денари***2019 (тековна година)****Финансиски средства**Парични средства и парични еквиваленти
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Кредити на и побарувања од банки

Кредити на и побарувања од други комитенти

Вложувања во хартии од вредност

Останата неспомната каматочувствителна актива

Вкупно каматочувствителни финансиски средства**Финансиски обврски**

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Депозити на банки

Депозити на други комитенти

Издадени должнички хартии од вредност

Обврски по кредити

Субординирани обврски и хибридни инструменти

Останати неспомнати каматочувствителни обврски

Вкупно каматочувствителни финансиски обврски**Нето билансна позиција**

Вонбилансни каматочувствителни активни позиции

Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции

Нето вонбилансна позиција**Вкупна нето-позиција**

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2019 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	2.633.167	-	-	-	-	-	2.633.167
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	242.289	324.672	67.538	31.000	-	-	665.499
Кредити на и побарувања од други комитенти	13.098.661	1.528.341	13.419.581	5.322.011	3.506.806	594.176	37.469.576
Вложувања во хартии од вредност	410	211.259	2.606.383	672.162	1.809.914	-	5.300.128
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	15.974.527	2.064.272	16.093.502	6.025.173	5.316.720	594.176	46.068.370
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	2.496.315	-	-	-	-	-	2.496.315
Депозити на други комитенти	2.659.232	1.857.237	6.911.844	6.242.157	3.344.741	17.431	21.032.642
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.724.998	754.321	3.339.863	360.720	670.567	139.586	6.990.055
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	6.880.545	2.611.558	10.251.707	6.602.877	4.015.308	157.017	30.519.012
Нето билансна позиција	9.093.982	(547.286)	5.841.795	(577.704)	1.301.412	437.159	15.549.358
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	9.093.982	(547.286)	5.841.795	(577.704)	1.301.412	437.159	15.549.358

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)**

	во илјади денари						Вкупно каматноосни средства / обврски
	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	
2018 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	2.225.163	-	-	-	-	-	2.225.163
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	10.469.460	1.539.738	13.576.870	4.292.529	3.290.584	223.239	33.392.420
Вложувања во хартии од вредност	158.869	1.146.095	912.029	980.757	545.075	436.205	4.179.030
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	12.853.492	2.685.833	14.488.899	5.273.286	3.835.659	659.444	39.796.613
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	2.588.940	-	-	-	-	-	2.588.940
Депозити на други комитенти	2.481.988	1.742.447	7.788.582	4.119.507	1.806.398	31.104	17.970.026
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	648.616	738.475	3.220.239	431.138	831.760	87.167	5.957.395
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	5.719.544	2.480.922	11.008.821	4.550.645	2.638.158	118.271	26.516.361
Нето билансна позиција	7.133.948	204.911	3.480.078	722.641	1.197.501	541.173	13.280.252
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	7.133.948	204.911	3.480.078	722.641	1.197.501	541.173	13.280.252

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.3 Валутен ризик**

	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски					Други валути	Вкупно
<i>во илјади денари</i>										
2019 (тековна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	9.359.799	1.784.591	257.050	-	-	-	-	-	178.429	11.579.869
Средства за тргување	85.119	-	-	-	-	-	-	-	-	85.119
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	164.661	-	278.429	-	-	-	-	-	226.708	669.798
Кредити на и побарувања од други комитенти	17.323.716	20.280.656	10.752	-	-	-	-	-	-	37.615.124
Вложувања во хартии од вредност	5.277.491	100.486	-	-	-	-	-	-	-	5.377.977
Вложувања во придружени друштва	629.363	-	-	-	-	-	-	-	-	629.363
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	933.657	274.577	333	-	-	-	-	-	575	1.209.142
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	33.773.806	22.440.310	546.564	-	-	-	-	-	405.712	57.166.392
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	3.697	2.522.372	48.907	-	-	-	-	-	25.142	2.600.118
Депозити на други комитенти	26.318.832	11.606.136	497.940	-	-	-	-	-	373.700	38.796.608
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	20.418	6.967.383	-	-	-	-	-	-	-	6.987.801
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.275	-	-	-	-	-	-	-	-	11.275
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	577.919	180.815	15.704	-	-	-	-	-	3.608	778.046
Вкупно монетарни обврски	26.932.141	21.276.706	562.551	-	-	-	-	-	402.450	49.173.848
Нето-позиција	6.841.665	1.163.604	(15.987)	-	-	-	-	-	3.262	7.992.544

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.3 Валутен ризик (продолжение)**

	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/ обврски					Други валути	Вкупно
2018 (претходна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	5.814.923	1.833.963	54.410	-	-	-	-	-	137.653	7.840.949
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	15.360.338	18.051.983	10.767	-	-	-	-	-	-	33.423.088
Вложувања во хартии од вредност	4.157.908	101.120	-	-	-	-	-	-	-	4.259.028
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	240.923	485.803	497	-	-	-	-	-	1.454	728.677
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	25.574.092	20.472.869	65.674	-	-	-	-	-	139.107	46.251.742
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	618	2.818.395	134.227	-	-	-	-	-	111.001	3.064.241
Депозити на други комитенти	19.478.733	10.629.614	455.855	-	-	-	-	-	289.348	30.853.550
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	3.827	5.944.204	-	-	-	-	-	-	-	5.948.031
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.520	-	-	-	-	-	-	-	-	11.520
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	295.307	388.406	13.792	-	-	-	-	-	6.121	703.626
Вкупно монетарни обврски	19.790.005	19.780.619	603.874	-	-	-	-	-	406.470	40.580.968
Нето-позиција	5.784.087	692.250	(538.200)	-	-	-	-	-	(267.363)	5.670.774

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.3 Валутен ризик (продолжение)**

Валутен ризик е ризик од загуба поради промена на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Изложеноста на валутен ризик зависи од износот на билансните и вонбилансните позиции кои се деноминирани во девизи или во денари со валутна клаузула, како и движењето на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Целта на Групата во управувањето со валутниот ризик е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална валутна структура на средствата и обврските.

Банката има воспоставено Политика за преземање и управување со валутен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор и истата редовно се ревидира. Политиката ги дефинира основните цели, оценка на капацитетот на Банката за преземање валутен ризик и оценка на профилот на ризици, организациска поставеност на функцијата за управување со валутниот ризик, основни елементи на управување со валутен ризик, односно системот за управување со валутен ризик и процесот на управување со валутниот ризик, прифатливи инструменти за заштита од или намалување на валутниот ризик, внатрешна контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оценка на потребната Адекватност на капиталот на Групата.

Групата има воспоставено Процедури за идентификување, преземање, мерење, следење и контрола на валутниот ризик, кои се донесени од страна на Управниот одбор и истите редовно се ревидираат. Процедурите подетално ги разработуваат постапките и процесите за управување со валутниот ризик, и тоа: идентификување и преземање на валутниот ризик, мерење и следење, контрола и известување за изложеноста на валутен ризик.

Методите за мерење на валутниот ризик вклучуваат: анализа на изложеноста на валутен ризик по позиции и збирно, валутна структура на билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, стрес-тестирање и други методи.

Главниот принцип на политиката на Групата за управување со валутниот ризик е да оствари и одржува усогласеност на нејзините побарувања во странска валута (средства во странска валута), како минимум, во износ од нејзините вкупни обврски во странска валута (обврски во странска валута). Исто така, овој однос се одржува и од перспектива на достасаноста на обврските и побарувањата во странска валута. Ваквиот однос во билансот на состојба обезбедува дека Групата е во состојба да ги покрива загубите од курсни разлики кои потекнуваат од нејзините обврски преку курсните разлики кои произлегуваат од нејзините побарувања, дури и во услови на чести промени на девизните курсеви. Приложените табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Банката на 31 декември 2019 и 2018 година.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.4. Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи на Групата, како и надворешни настани.

Групата има воспоставено Политика за управување со оперативниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Групата. Во политиката се дефинирани основните цели, управување со оперативниот ризик (системи и процеси на управување со оперативниот ризик), организациска поставеност, систем на известување, внатрешна контрола и сл.), како и мерење и следење на оперативниот ризик (клучни ризични индикатори, евалуација на оперативниот ризик).

Во рамките на стратегијата за управување со ризици Групата го има дефинирано прифатливото ниво на изложеност на оперативниот ризик.

За целите на пресметката на адекватност на капитал, Групата користи пристап на базичен индикатор за утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативен ризик.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина. Банката е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Банката е должна да располага со адекватно ниво на сопствени средства во зависност од природата, видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на овие активности (адекватност на капиталот).

Банката е должна да работи на начин кој ќе овозможи постојано да биде способна и да ги исполни сите обврски (солвентност).

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% од сопствените средства на Банката (14,75% - препорачана за Банка од НБРСМ), наспроти вкупната актива пондерирана според ризик. Вкупната актива пондерирана според ризикот претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик, валутниот ризик, пазарниот и оперативниот ризик.

Сопствените средства претставуваат збир од основниот капитал и дополнителниот капитал. При тоа основниот капитал се состои од редовен основен капитал (РОК) и додатен основен капитал (ДОК), а Банката е должна да одржува најмалку:

- Стапка на РОК во износ од 4,5% од активата пондерирана според ризиците, и
- Стапка на основниот капитал во износ од 6% од активата пондерирана според ризиците.

РОК вклучува капитални инструменти од РОК, премија од продажбата на капиталните инструменти, задолжителна општа резерва, зголемување на резервите врз основа на распределба на ревалоризациската резерва, задржана нераспоредена добивка којашто не е оптоварена со какви било идни обврски, која е искажана во билансот на состојба на Банката и е потврдена со одлука на Собранието на акционери на Банката, тековна добивка или добивка на крајот од годината, доколку се исполнети условите согласно регулативата, како и збирната сеопфатна добивка или загуба, која ги опфаќа останатите добивки или загуби кои не се прикажани во билансот на успех на Банката.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Одбитни ставки од РОК се загубата на крајот на годината или тековна загуба, нематеријалните средства, одложените даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на Банката, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од редовниот основен капитал (откупени сопствени акции), вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката коишто вештачки ги зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние кои се држат до пет дена, износот на одбитни ставки од додатниот основен капитал, што го надминува вкупниот износ на додатен основен капитал, вложувања во нефинансиски институции, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката, разлика помеѓу исправката на вредност и посебната резерва утврдена од страна на банката и потребниот износ на исправката на вредноста и посебната резерва, согласно со регулативата за кредитен ризик на НБРСМ.

ДОК вклучува капитални инструменти од ДОК, премија од капиталните инструменти од ДОК, хибридни инструменти.

Одбитни ставки од ДОК износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од додатниот основен капитал, вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена, износ на одбитни ставки од дополнителниот капитал, којшто го надминува вкупниот износ на дополнителен капитал, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката.

Дополнителниот капитал вклучува капитални инструменти од дополнителниот капитал, субординирани кредити и премија од капитални инструменти од дополнителниот капитал.

Одбитни ставки од дополнителниот капитал се износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени инструменти од дополнителниот капитал, вклучувајќи ги и инструментите за кои банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Покрај законските барања за висината на адекватноста на капиталот, утврдени врз основа на регулативата на НБРСМ или врз основа на корективна мерка изречена од НБРСМ, во Законот за банки е предвидено исполнување на капитални барања за дополнителни заштитни слоеви на капиталот. Основната причина за постоењето на заштитните слоеви на капиталот е да се овозможи зајакнување на солвентната позиција на банките и нивна поголема отпорност на непредвидени загуби во работењето. На тој начин се зајакнува и стабилноста и сигурноста на банкарскиот систем, но и на целокупниот финансиски систем. Станува збор за четири вида заштитни слоеви на капиталот:

- заштитен слој за зачувување на капиталот утврден на ниво од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Сите банки во земјата се должни постојано да го одржуваат заштитниот слој за зачувување на капиталот во висина од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Овој заштитен слој е пропишан со Законот за банките, се однесува на сите банки во земјата и за неговото воведување нема посебна методологија;
- противцикличен заштитен слој на капиталот кој може да изнесува до 2,5% од активата пондерирана според ризиците, но и повеќе во зависност од други системски фактори/индикатори. Овој заштитен слој се воведува или зголемува во периоди на значаен кредитен раст, а се намалува или ослободува во периодите кога ќе се промени кредитниот циклус. НБРСМ е должна на квартална основа да ја утврдува потребната стапка на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложеностите во Република Северна Македонија и да ја објави нејзината висина, заедно со датумот на примена, доколку е таа поголема од 0%;
- заштитен слој на капиталот за системски значајни банки кој може да се движи од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците. Целта на заштитниот слој на капиталот за системски значајни банки е да ја зголеми отпорноста на банките коишто се идентификувани како системски значајни банки на неочекувани шокови или загуби коишто можат да настанат во текот на нивното работење. НБРСМ врз основа на пропишаната методологија ги идентификува системски значајните банки и за истото соодветно известува; и
- системски заштитен слој на капиталот којшто може да се движи од 1% до 3% од активата пондерирана според ризиците и се воведува од страна на гувернерот на НБРСМ заради ограничување на ризикот од нарушување на финансискиот систем или на домашната економија. Овој заштитен слој на капиталот може да биде различен за различни банки или групи банки.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Политика на раководството на Групата е да одржува стабилност на капиталот за да ја одржи довербата на инвеститорите, кредиторите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Банката исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Регулираните активности на Банката се во согласност со сите надворешни, пропишани барања во текот на периодот.

3.1 Извештај за сопствените средства

Ред.бр.	Опис	2019
A1.	Сопствени средства	7.343.998
A2.	Основен капитал	7.324.453
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	7.324.453
A3.1	Позиции во РОК	7.355.451
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	6.696.910
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	306.309
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	252.672
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	6.938
A3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	92.622
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(30.998)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(30.998)
A3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
A3.2.05.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
A3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
A3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
A3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
A3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-
A3.4.2.	Останато	-
A3.5.	Други позиции од РОК	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

B4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-
B4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-
B4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-
B4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
B4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
B4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
B4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
B4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-
B4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-
B4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-
B4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
B4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
B4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
B4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
B4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
B4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-
B4.4.2.	Останато	-
B4.5.	Други позиции од ДОК	-
C5.	Дополнителен капитал (ДК)	19.545
C5.1.	Позиции во ДК	19.545
C5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-
C5.1.2.	Субординирани кредити	-
C5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	19.545
C5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-
C5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
C5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
C5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
C5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
C5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-
C5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
C5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр	Опис	2019
C5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-
C5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
C5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
C5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
C5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
C5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
C5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-
C5.4.2.	Останато	-
C5.5.	Други позиции од ДК	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр.	Опис	2018
A1.	Сопствени средства	5.785.530
A2.	Основен капитал	5.765.985
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	5.765.985
A3.1.	Позиции во РОК	5.787.384
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	5.181.300
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	306.309
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	219.817
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-
A3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	79.958
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(21.399)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(21.399)
A3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
A3.2.05.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
A3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
A3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
A3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
A3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-
A3.4.2.	Останато	-
A3.5.	Други позиции од РОК	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр.	Опис	2018
B4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-
B4.1	Позиции во ДОК	-
B4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-
B4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-
B4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-
B4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
B4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
B4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
B4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
B4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
B4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-
B4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-
B4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-
B4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
B4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
B4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
B4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
B4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
B4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-
B4.4.2.	Останато	-
B4.5.	Други позиции од ДОК	-
C5.	Дополнителен капитал (ДК)	19.545
C5.1.	Позиции во ДК	19.545
C5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-
C5.1.2.	Субординирани кредити	-
C5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	19.545
C5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-
C5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
C5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
C5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
C5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
C5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)**3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

Ред.бр.	Опис	2018
C5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-
C5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
C5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
C5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
C5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
C5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
C5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-
C5.4.2.	Останато	-
C5.5.	Други позиции од ДК	-

3. Адекватност на капиталот (продолжение)
3.2 Извештај за стапката на адекватност на капиталот

Ред.бр	Опис	2019	2018
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	43.192.272	35.559.150
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	3.455.382	2.844.732
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		-
3	Агрегатна девизна позиција	1.263.481	76.673
4	Нето-позиција за злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	101.078	-
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	1.263.481	-
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		-
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	276.022	254.853
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	3.450.274	3.185.664
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ	-	-
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал за генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал за специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал за покривање – генерален ризик од вложување во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/ испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од друга договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во позицииво опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на други ризици	-	-
13	Актива пондерирана според други ризици	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	47.906.027	38.744.814
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	3.832.482	3.099.585
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	7.343.998	5.785.530
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)	15,33%	14,93%

4. Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши според оперативните сегменти на Банката.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Банката за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- се разгледуваат од страна на Надзорниот одбор на Банката, со цел оценување на остварувањата и носење на одлуки за идните деловни активности на сегментот; и
- достапни се финансиски информации за сегментот.

Банката одделно ги обелоденува информациите за секој значаен оперативен сегмент. Еден сегмент се смета за значаен доколку:

- приходите на сегментот учествуваат со повеќе од 10% во вкупните приходи на Банката;
- износот на добивката или загубата претставува 10% или повеќе од вкупната добивка на сите оперативни сегменти кои што прикажале добивка, или од вкупната загуба на сите оперативни сегменти кои што прикажале загуба;
- вкупните средства на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката;
- раководството оцени дека се значајни за следење за потребите на управување со Банката.

За целите на финансиско известување, Банката групира два или повеќе сегменти во еден оперативен сегмент доколку тие оперативни сегменти се слични во однос на видот на производите и услугите, видот и групата на корисниците на производите и услугите и методите за дистрибуција и понуда на истите. На 31 декември 2019 и 2018 година Банката не изврши групирање на два или повеќе оперативни сегменти во еден.

Оперативните сегменти на Банката се еднакви на деловните линии пропишани со „Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“ со примена на стандардизираниот пристап за потребите на утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик.

Банката обелоденува информации за концентрацијата на деловните активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е физичко или правно лице, како и лицата поврзани со него, доколку Банката остварува 10% или повеќе од своите вкупни деловни приходи или деловни расходи. На 31 декември 2019 и 2018 година не постојат значајни клиенти.

Географските подрачја според кои Банката известува се:

- земји-членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)**A Оперативни сегменти**

во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Финансиски институции	Вложувања во хартии од вредност	Ликвидност	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2019 (тековна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	820.137	845.840	(148.653)	130.973	(53.055)	-	-	1.595.242
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	168.807	477.354	(356.838)	260	9.209	-	(4.686)	294.106
Нето-приходи од тргување	-	-	-	885	441	-	-	1.326
Нето-приходи од други финансиски инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
евидентирани по објективната вредност	35.223	(26.560)	(10.373)	5.474	2.341	-	472.754	478.859
Останати оперативни приходи	-	-	-	-	-	-	-	-
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.024.167	1.296.634	(515.864)	137.592	(41.064)	-	468.068	2.369.533
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(69.624)	(2.688)	-	-	2.877	-	(6.522)	(75.957)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(590)	(590)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(158.107)	(158.107)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(730.245)	(107.840)	(12.030)	(3.465)	(1.346)	-	(638.732)	(1.493.658)
Вкупно расходи по сегмент	(799.869)	(110.528)	(12.030)	(3.465)	1.531	-	(803.951)	(1.728.312)
Финансиски резултат по сегмент	224.298	1.186.106	(527.894)	134.127	(39.533)	-	(335.883)	641.221
Данок од добивка								(78.290)
Добивка/(загуба) за финансиската година								562.931
Вкупна актива по сегмент	16.542.758	21.395.842	514.721	7.818.065	10.102.238	-	-	56.373.624
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	1.190.826	1.190.826
Вкупна актива	16.542.758	21.395.842	514.721	7.818.065	10.102.238	-	1.190.826	57.564.450
Вкупно обврски по сегмент	16.968.224	18.407.218	6.359.096	-	7.241.533	-	-	48.976.071
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	842.479	842.479
Вкупно обврски	16.968.224	18.407.218	6.359.096	-	7.241.533	-	842.479	49.818.550

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти**А Оперативни сегменти (продолжение)**

во илјади денари	Работа со населени е	Корпоративн о банкарство	Финансиски институции	Вложувањ а во хартии од вредност	Ликвиднос т	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2018 (претходна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	748.510	747.059	(143.362)	165.167	(33.837)	-	-	1.483.537
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	156.537	407.213	(242.796)	395	4.218	-	-	325.567
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	(992)	-	-	(992)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	15.193	42.320	-	15.885	3.554	-	75.178	152.130
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	920.240	1.196.592	(386.158)	181.447	(27.057)	-	75.178	1.960.242
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(61.072)	(49.006)	-	-	(133)	-	(4.520)	(114.731)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(3.112)	(3.112)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(142.614)	(142.614)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(585.889)	(70.842)	(3.493)	-	(1.498)	-	(308.938)	(970.660)
Вкупно расходи по сегмент	(646.961)	(119.848)	(3.493)	-	(1.631)	-	(459.184)	(1.231.117)
Финансиски резултат по сегмент	273.279	1.076.744	(389.651)	181.447	(28.688)	-	(384.006)	729.125
Данок од добивка								(72.029)
Добивка/(загуба) за финансиската година								657.096
Вкупна актива по сегмент	14.529.799	18.967.318	757.717	6.360.376	5.697.663	-		46.312.873
Неалоцирана актива по сегмент							830.923	830.923
Вкупна актива	14.529.799	18.967.318	757.717	6.360.376	5.697.663		830.923	47.143.796
Вкупно обврски по сегмент	14.647.988	13.398.105	6.335.780	-	6.260.267	-		40.642.140
Неалоцирани обврски по сегмент							37.631	37.631
Вкупно обврски	14.647.988	13.398.105	6.335.780	-	6.260.267	-	37.361	40.679.771

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)

Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни коминтенти

во илјади денари

2019 (тековна година)

(Групата одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи
(расходи

Клиент 2

приходи
(расходи

Клиент 3

приходи
(расходи

Вкупно по сегмент

2018 (претходна година)

(Групата одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи
(расходи

Клиент 2

приходи
(расходи

Клиент 3

приходи
(расходи

Вкупно по сегмент

[illegible]

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)**В Географски подрачја**

во илјади денари

2019 (тековна година)

Вкупни приходи

Вкупна актива

2018 (претходна година)

Вкупни приходи

Вкупна актива

	Република Северна Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Вкупно
					Останато	Неалоцирано	
Вкупни приходи	3.258.612	107	27.462	25	27	-	3.286.233
Вкупна актива	56.486.904	490.778	71.855	514.913	-	-	57.564.450
Вкупни приходи	2.640.291	27.919	24.461	-	47	-	2.692.718
Вкупна актива	44.768.037	1.487.269	879.449	8.723	318	-	47.143.796

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски
А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

	тековна година 2019		претходна година 2018	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	11.579.869	11.579.869	7.840.949	7.840.949
Средства за тргување	85.119	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	669.798	669.798	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	37.615.124	37.615.124	33.423.088	33.423.088
Вложувања во хартии од вредност	5.377.977	5.377.977	4.259.028	4.259.028
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Останати побарувања	1.209.142	1.209.142	728.677	728.677
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	2.600.118	2.600.118	3.064.241	3.064.241
Депозити на други комитенти	38.796.608	38.796.608	30.853.550	30.853.550
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	6.987.801	6.987.801	5.948.031	5.948.031
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.275	11.275	11.519	11.519
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	778.046	778.046	703.627	703.627

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, ностро сметки и побарувања по депозити и пласирања во НБРСМ кои достасуваат на краток рок.

Кредити на и побарувања од банки

Поради незначителниот ризик од промена на вредност, објективната вредност на кредитите на и побарувањата од банки е еднаква со нивната сегашна вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)**А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Кредити на и побарувања од други комитенти**

Кредитите на и побарувањата од други комитенти се мерат според амортизираната набавна вредност намалени за нивната исправка на вредност. Кредитите и побарувања од други комитенти во кредитното портфолио на Групата во најголем дел се со прилагодлива каматна стапка. Проценетата објективна вредност на кредитите и побарувањата од други клиенти, се утврдува преку дисконтирање на идните парични текови за кои се проценува дека ќе се примат. Проценетите идни парични текови за утврдување на објективната вредност, се дисконтирани со примена на тековната пазарна каматна стапка.

Групата обезбедува кредити финансирани од кредитни линии преку Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје, и истите се пласираат на пазарот и од други банки под истите услови како во Групата. Нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки. Исто така, Групата одобрува кредити на население со фиксни каматни стапки во првите години од кредитот. Производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот, и нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки.

Вложувања

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат должнички хартии од вредност, кои се чуваат до достасување прикажани според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка и средства расположливи за продажба прикажани според објективна вредност. Објективната вредност на средствата расположливи за продажба се утврдува според котирана пазарна цена на активен пазар или објавени цени достапни на берза, дилер или брокер. Во случаи кога овие информации не се достапни, објективната вредност се проценува според: информации за постигнатите цени на скорешни, нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени и доброволни странки; применување на тековната пазарна цена на друг инструмент кој е во суштина ист; анализа на дисконтирани парични текови и други алтернативни модели за определување на цената.

За должничките хартии од вредност кои се чуваат до доспевање објективната вредност се утврдува со користење техники на дисконтирање парични текови со актуелна крива на принос на примарниот пазар на должнички хартии од вредност, за должнички хартии од вредност со слична преостаната рочност.

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат износ од 49.902 илјади денари (2018: 34.708 илјади денари), се однесуваат на вложувања кои не постои активен пазар и нема скорешни трансакции кои би можеле да се применат во одредувањето на објективната вредност. Истите учествуваат со само 0.46% (2018: 0.81%) во вкупните вложувања и се искажуваат по нивната набавна вредност.

Вложувањата во средства чувани за тргување се состојат од вложувања во удели кои што се стекнати со цел со истите да се тргува и кои при почетното признавање од страна на Групата се класифицирани како средства по објективна вредност, а трансакциските трошоци се признаваат директно во консолидираниот биланс на успех. Сите поврзани реализирани и нереализирани добивки и загуби се вклучени во нето-приходи од тргување. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со вложувањата, се прикажува како нето-приход од тргување во консолидираниот биланс на успех. Купопродажбата се признава во моментот на датумот на порамнување, што го претставува датумот кога средството се испорачува на Групата.

Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната сметководствена вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Депозити на банки

Поради незначителниот ризик од промена на вредност и краткиот рок на достасување, објективната вредност на депозитите по видување и орочените депозити е еднаква со нивната сметководствена вредност.

Депозити на други комитенти

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на орочените депозити со варијабилна каматна стапка е еднаква со нивната сметководствена вредност. Од вкупните депозити на други комитенти, износот на орочени депозити со фиксна каматна стапка изнесува 16.649.675 илјади денари (2018: 14.131.201 илјади денари). Фиксните каматни стапки во најголем дел се однесуваат на орочени депозити до една година (4.380.081 илјади денари), кои започнаа да се применуваат од 1 јули 2017 година, а производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот. Оттука, овие каматни стапки може да се смета дека се пазарни, поради што објективната вредност на овие депозити е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Обврски по кредити на обврските по кредити со прилагодливи каматни стапки не се разликува од сметководствената вредност, поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики, апроксимативно ја претставува нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите обврски е еднаква на нивната сметководствена вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

во илјади денари

31 декември 2019 (тековна година)

Финансиски средства мерени по објективна вредност
Средства за тргување

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни средства чувани за управување со ризик
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Вкупно

Финансиски обврски мерени по објективна вредност
Обврски за тргување

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Вкупно

31 декември 2018 (претходна година)

Финансиски средства мерени по објективна вредност
Средства за тргување

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни средства чувани за управување со ризик
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Вкупно

Финансиски обврски мерени по објективна вредност
Обврски за тргување

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Вкупно

Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
19	-	-	85.119	85.119
20	-	-	-	-
21	-	-	-	-
23,1	-	5.131.870	49.902	5.181.772
	-	5.131.870	135.021	5.266.891
32	-	-	-	-
33	-	-	-	-
21	-	-	-	-
	-	-	-	-
19	-	-	-	-
20	-	-	-	-
21	-	-	-	-
23,1	-	4.224.320	34.708	4.259.028
	-	4.224.320	34.708	4.259.028
32	-	-	-	-
33	-	-	-	-
21	-	-	-	-
	-	-	-	-

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Групата ги класификува сите финансиски средства и финансиски обврски мерени по објективна вредност, со користење на хиерархија на објективна вредност, којашто ја прикажува значајноста на влезните параметри користени во одредувањето на објективната вредност. Хиерархијата на објективната вредност ги опфаќа следниве нивоа:

- а) Ниво 1 - Објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар;
- б) Ниво 2 – Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари, кои што можат да бидат директни, односно пазарни цени, или индиректни, односно извлечени од пазарни цени;
- в) Ниво 3 - Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се следат на активните пазари, односно не се видливи.

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба во износ од 5.181.772 илјади денари (2018: 4.259.028 илјади денари) вклучуваат вложување во Државни обврзници во износ од 3.490.107 илјади денари (2018: 4.183.892 илјади денари) и Државни записи во износ од 1.641.763 илјади денари (2018: 40.428 илјади денари), додека износот од 49.902 илјади денари (2018: 34.708 илјади денари) преставува вложување во сопственички акции.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2019		претходна година 2018	
	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)****Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3**

<i>во илјади денари</i>		Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 201 (претходна година)		-	-	34.708	34.708	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:		-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех		-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3		-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)		-	-	34.708	34.708	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2018 (претходна година)		-	-	-	-	-	-	-
Корекција на почетна состојба за целите на консолидација		-	-	15.194	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)		-	-	49.902	49.902	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:		-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех		-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3		-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања		-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)		-	-	49.902	34.708	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2019 (тековна година)		-	-	-	-	-	-	-

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	54.860	66.634
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	7.446	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.926.177	1.724.741
Вложувања во хартии од вредност	80.512	103.551
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	7.302	16.299
Наплатени претходно отпишани камати	-	-
Вкупно приходи од камата	2.076.297	1.911.225
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	3.993	3.889
Депозити на други комитенти	348.358	309.235
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	122.273	114.120
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	6.431	444
Вкупно расходи за камата	481.055	427.688
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.595.242	1.483.537

6. Нето-приходи/(расходи) од камата (продолжение)**Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	923.412	814.112
Држава	82.969	106.806
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	66	48
Банки	62.306	66.634
Останати финансиски друштва (небанкарски)		
Домаќинства	965.555	885.923
Нерезиденти	34.687	21.403
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	7.302	16.299
Наплатени претходно отпишани камати	-	-
Вкупно приходи од камата	2.076.297	1.911.225
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	101.619	90.005
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	9.762	11.936
Банки	64.550	38.576
Останати финансиски друштва (небанкарски)	148.914	143.641
Домаќинства	148.620	141.001
Нерезиденти	7.590	2.529
Вкупно расходи за камата	481.055	427.688
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.595.242	1.483.537

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести**А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2019	претходна година 2018
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	43.001	51.395
Платен промет		
во земјата	159.766	139.632
со странство	106.043	84.559
Акредитиви и гаранции	53.401	42.539
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	573	651
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	23.324	15.099
Master	23.324	15.099
Провизии за трансакции на ПОС	181.861	146.550
Еднократен надомест за картично работење	44.389	47.826
Провизии за трансакции на АТМ	5.924	4.968
Депозити	30.097	29.806
Трезорско работење	11.828	9.682
Други останати приходи од провизии и надомести	46.220	41.557
Вкупно приходи од провизии и надомести	729.751	629.363
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	-	-
Платен промет		
во земјата	36.486	32.065
со странство	20.634	16.792
Акредитиви и гаранции	526	443
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	132.481	98.616
Master – надомест	198.245	141.771
Други останати расходи за провизии и надомести	47.273	14.109
Вкупно расходи за провизии и надомести	435.645	303.796
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	294.106	325.567

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести (продолжение)**Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести**

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2019	претходна година 2018
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	494.459	424.583
Држава	14	11
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.526	1.029
Банки	17.419	15.203
Останати финансиски друштва (небанкарски)	158	125
Домаќинства	166.906	152.654
Нерезиденти	49.269	35.758
Вкупно приходи од провизии и надомести	729.751	629.363
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	36.562	-
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	27.728	26.637
Останати финансиски друштва (небанкарски)	15.452	14.805
Нерезиденти	355.903	262.354
Вкупно расходи за провизии и надомести	435.645	303.796
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	294.106	325.567

8. Нето приходи од тргување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	278	-
нереализирана	1.048	(992)
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	1.326	(992)

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	79.820	75.872
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	289
останати курсни разлики, на нето-основа	(17.513)	(23.158)
курсни разлики од вонбилансна евиденција	-	2
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	62.319	53.005

11. Останати приходи од дејноста

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	11.222
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	5.474	4.663
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	166	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	8.668	14.312
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	938	1.016
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	25.031	34.583
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања - од преземени средства	2.952	3.195
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)		
Приход од наплатено осигурување по основ на штета	2.581	3.180
Мастер кард - кампања	13.569	13.163
Приход од продажба на меници	400	548
Рефундирање на телефонски трошоци	153	111
Нето заработена премија од осигурување	338.438	-
Други останати приходи	18.170	13.132
Вкупно останати приходи од дејноста	416.540	99.125

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***12. Исправка на вредностите на финансиските средства, на нето-основа**

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2019 (тековна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва	623	332.756	-	-	8.268	1.520	21.060	364.227	15.596	379.823
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	(234)	(263.690)	-	-	(11.775)	(750)	(9.604)	(286.053)	(17.813)	(303.866)
	389	69.066	-	-	(3.507)	770	11.456	78.174	(2.217)	75.957
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	389	69.066	-	-	(3.507)	770	11.456	78.174	(2.217)	75.957
2018 (претходна година)										
Исправка на вредноста и посебна резерва										
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва	-	235.431	-	-	2.257	418	6.436	244.542	29.678	274.220
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)	-	(133.219)	-	-	(755)	(163)	(1.428)	(135.565)	(23.924)	(159.489)
	-	102.212	-	-	1.502	255	5.008	108.977	5.754	114.731
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	-	102.212	-	-	1.502	255	5.008	108.977	5.754	114.731

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа**

<i>во илјади денари</i>		Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
2019 (тековна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	590	-	-	-	-	590
	-	-		-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	590	-	-	-	-	590
2018 (претходна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	3.112	-	-	-	-	3.112
	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	3.112	-	-	-	-	3.112

14. Трошоци за вработените

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
Краткорочни користи за вработените	
Плати	413.033
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	183.289
Краткорочни платени отсуства	-
Трошоци за привремено вработување	-
Удел во добивката и награди	-
Немонетарни користи	11.842
608.164	489.996
Користи по престанокот на вработувањето	
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-
Користи при пензионирањето	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-
-	-
Користи поради престанокот на вработувањето	
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените):	31.405
	26.821
Вкупно трошоци за вработените	639.569
	516.817

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***15. Амортизација**

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2019	претходна година 2018
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	23.322	20.276
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	7.453	2.643
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	4.997	10.898
	35.772	33.817
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	18.536	15.933
Транспортни средства	8.717	10.404
Мебел и канцелариска опрема	6.820	5.006
Останата опрема	65.427	57.405
Други ставки на недвижностите и опремата	4.772	3.948
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	18.063	16.101
	122.335	108.797
Вкупно амортизација	158.107	142.614

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***16. Останати расходи од дејноста**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	38.377	31.899
Премии за осигурување на имотот и на вработените	26.181	23.274
Материјали и услуги	247.415	209.911
Административни и трошоци за маркетинг	148.247	82.448
Останати даноци и придонеси	11.976	8.778
Трошоци за кирии	74.302	62.053
Трошоци за судски спорови	959	1.243
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	7.572	1.424
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	909	-
Други резервирања, на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
недвижности и опрема	-	1.984
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)		
Нето трошоци за штети	247.111	-
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	27.855	-
Транспорт на пари	15.166	12.100
Архивирање на документација	6.485	6.214
Други останати расходи	1.534	12.515
Вкупно останати расходи од дејноста	854.089	453.843

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***17. Данок на добивка****А Расходи/приходи за тековен и одложен данок**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
Тековен данок на добивка	
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	78.290
Корекции за претходни години	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-
Останато	-
78.290	72.029
Одложен данок на добивка	
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-
Промени во даночната стапка	-
Воведување нови даноци	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-
Останато	-
78.290	72.029
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	78.290

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
Тековен данок на добивка	
Признаен во билансот на успех	78.290
Признаен во капиталот и резервите	-
78.290	72.029
Одложен данок на добивка	
Признаен во билансот на успех	-
Признаен во капиталот и резервите	-
78.290	72.029
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	78.290

17. Данок на добивка (продолжение)**Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка**

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2019		претходна година 2018	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		641.222		729.125
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10,0%	64.122	10,0%	72.912
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	1,28%	8.180	0,95%	6.963
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	(1,23%)	(7.918)	(1,08)%	(7.846)
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато - - усогласување на консолидираната добивка пред оданочувањето	2,17%	13.906	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		78.290		72.029
Просечна ефективна даночна стапка	12,21%		9,88%	

Согласно Законот за данокот на добивка што се применува за фискалните 2019 и 2018 година, основа за оданочување претставува остварената бруто добивка (разлика помеѓу вкупните приходи и расходи) зголемена за одредени трошоци кои не се даночно признати, или намалена за одредени приходи, инвестиции и слично, кои не се предмет на оданочување.

Согласно претходно важечкиот Закон за данок на добивка, акумулираната нераспределена добивка за периодот од 2009 до 2013 година е предмет на оданочување во моментот на нејзина распределба.

17. Данок на добивка (продолжение)

В Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2019			претходна година 2018		
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

18. Парични средства и парични еквиваленти

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Парични средства во благајна	915.743	1.148.877
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	6.112.338	2.609.046
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	371.972	370.920
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	20.695	9.221
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	2.370.163	2.100.669
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	-	-
Останати краткорочни високо ликвидни средства	30.000	48.000
Побарувања врз основа на камати	-	5
(Исправка на вредноста)	(122)	(275)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	9.820.789	6.286.463
Задолжителни депозити во странска валута	1.542.581	1.432.930
Ограничени депозити	216.499	121.556
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	11.579.869	7.840.949

Ограничените депозити во износ од 216.499 илјади денари (2018: 121.556 илјади денари) вклучуваат средства за Резервен гарантен фонд кај КИБС во износ од 167.310 илјади денари (2018: 121.556 илјади денари) и тековна сметка во странска банка која е ограничена и служи за обезбедување на побарувањата од страна на МАСТЕРКАРД во износ од 49.189 илјади денари (2018: нема).

Останатите краткорочни ликвидни средства во износ од 30.000 илјади денари се однесуваат на краткорочен кредит даден на една банка со рок на доспевање до 3 дена и годишна каматна стапка од 1,0%. (2018: 48.000 илјади денари се однесуваат на краткорочни кредити дадени на две банки со рок на доспевање до 8 дена и годишна каматна стапка од 1,1%.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***18. Парични средства и парични еквиваленти (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	275	-	-	275	-	-	-	194
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста	8.268	-	-	8.268	-	-	-	2.257
(ослободување на исправката на вредноста)	(11.775)	-	-	(11.775)	-	-	-	(755)
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	74	-	-	74	-	-	-	(1.421)
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик – во примена од 1 јули 2019	3.280	-	-	3.280	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	122	-	-	122	-	-	-	275

19. Средства за тргување**А Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент**

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Хартии од вредност за тргување		
Должнички хартии од вредност за тргување	-	-
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Сопственички инструменти за тргување	-	-
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	85.119	-
	85.119	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
Кредити и побарувања		
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	85.119	-

Средствата за тргување во износ од 85.119 илјади денари се состојат од акции и удели во инвестициски фондови.

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

во илјади денари		
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
<i>Котирање</i>		
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
<i>Котирање</i>		
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

во илјади денари				
тековна година 2019		претходна година 2018		
	дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
А. Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
1 според видот на променливата				
Деривати чувани за управување со ризик				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
А. според видот на заштита од ризик				
Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Б. Вградени деривати				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

22. Кредити и побарувања**22.1 Кредити на и побарувања од банки**

<i>во илјади денари</i>				
тековна година 2019		претходна година 2018		
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци	-	-	-	-
домашни банки	163.893	-	-	-
странски банки	500.997	-	-	-
Репо	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	5.297	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	670.187	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(389)	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	669.798	-	-	-

На 31 декември 2019 година, Групата има орочен депозит со период на достасување над три месеци во една странска банка во износ од CHF 4.000.000 (226.238 илјади денари) и USD 5.000.000 (274.759 илјади денари) со годишна каматна стапка од 0,4% за и 3,9%, респективно.

Останатите депозити во износ од 163.893 илјади денари се депозити орочени депозити во домашни банки со рок на доспевање до една година и годишна каматна стапка од 0,9% - 1,6%.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста	366	257	-	623	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	(208)	(26)	-	(234)	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	158	231	-	389	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти****А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот**

	во илјади денари			
	тековна година 2019		претходна година 2018	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	5.161.030	15.463.978	5.505.393	12.711.406
побарувања врз основа на камати	56.310	-	41.424	-
Држава				
побарувања по главница	-	30.130	-	44.017
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	1.139	-	568	-
побарувања врз основа на камати	9	-	3	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	1.605	4.640.002	-	3.880.129
потрошувачки кредити	201.058	9.322.910	162.396	8.036.049
автомобилски кредити	363	46.974	104	38.772
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	917.016	7.704	904.802	6.840
други кредити	731.331	641.647	720.283	980.069
побарувања врз основа на камати	56.719	-	41.922	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	5.817	853.571	4.277	924.006
побарувања врз основа на камати	9.630	-	9.442	-
Тековна достасаност	4.550.760	(4.550.760)	4.767.071	(4.767.071)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	11.692.787	26.456.156	12.157.685	21.854.217
(Исправка на вредноста)	(268.393)	(265.426)	(277.527)	(311.287)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	11.424.394	26.190.730	11.880.158	21.542.930

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)****А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	298.344	89.739	200.732	588.815	-	-	-	499.855
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	42.869	261.044	28.843	332.756	-	-	-	235.431
(ослободување на исправката на вредноста)	(28.191)	(171.797)	(63.702)	(263.690)	-	-	-	(133.219)
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	(61.483)	(32.698)	94.181	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	1.013	(56.143)	55.130	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	018	571	(589)	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(67)	-	-	(67)	-	-	-	1.648
(Отпишани побарувања)		-	(122.375)	(122.375)	-	-	-	(14.901)
Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик – 1 јули 2019	(199.985)	229.327	(30.962)	(1.620)				
Состојба на 31 декември	52.518	320.043	161.258	533.819	-	-	-	588.814

Во согласност со новата Одлука за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, порастот на отпишаните побарувања споредено со претходната година е заради задолжителниот пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Групата беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100% (2018: задолжителниот пренос се однесуваше на поминати две години од датумот кога Групата беше должна да врши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%). По овој основ на име главница и камата, отпишан е износ од 122.375 илјади денари.

22. Кредити и побарувања (продолжение)**22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)****Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето**

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	851.691	701.574
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	3.325.382	1.705.887
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	52.023	55.744
Гаранции од физички лица	2.911.763	4.039.346
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	8.737.471	8.344.726
имот за вршење дејност	13.221.409	10.387.417
Залог на подвижен имот	1.155.903	1.274.740
Останати видови обезбедување	514.364	265.833
Необезбедени	6.845.118	6.647.821
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	37.615.124	33.423.088

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***23. Вложувања во хартии од вредност****23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба****А Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент**

во илјади денари		
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	1.641.763	40.428
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	3.490.107	4.183.892
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	5.131.870	4.224.320
Котирани	-	-
Некотирани	5.131.870	4.224.320
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	49.902	34.708
	49.902	34.708
Котирани	223	223
Некотирани	49.679	34.485
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	5.181.772	4.259.028

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)****23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(Трансфер во резерви)	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-

Вложувањата на Групата во сопственички инструменти расположливи за продажба во износ од 49.902 илјади денари (2018: 34.708 илјади денари) вклучуваат вложувања во хартии од вредност со кои Групата учествува со не повеќе од 10% во основната главнина на финансиски и нефинансиски друштва.

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување**

<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019
	претходна година 2018
<i>Должнички хартии од вредност</i>	
Благајнички записи	-
Државни записи	196.205
Останати инструменти на пазарот на пари	-
Обврзници издадени од државата	-
Корпоративни обврзници	-
Останати должнички инструменти	-
	196.205
	-
Котирани	-
Некотирани	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	196.205
(Исправка на вредноста)	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	196.205
	-

Државните записи во износ од 196.205 илјади денари се со каматни стапки помеѓу 0,6% и 0,8% и рок на доспевање од 350 дена до 365 дена.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)****23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

24. Вложувања во подружници и придружени друштва**А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва**

		во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ - подружница	Р.С.МАКЕДОНИЈА	100%	-	100%	-

Б Финансиски информации за придружените друштва

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2019	-	-	-	-	-
претходна година 2018	-	-	-	-	-

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2019 година изнесува 629.363 илјади денари.

25. Останати побарувања

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Побарувања од купувачите	5.338	6.523
Однапред платени трошоци	129.851	51.586
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	16.851	13.948
Побарувања од вработените	575	210
Аванси за нематеријални средства	34.649	14.794
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато (наведете ги поединечно побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)	-	-
Побарувања од други банки по основ на трансакции со Мастер	225.893	275.828
Побарувања од други банки по основ на трансакции со Виса	436.477	279.849
Побарувања од други банки за порамнување од картично работење	54.672	72.174
Вестерн Унион	190	1.121
Залихи	9.398	12.770
Побарувања по основ судски такси	4.981	7.753
Побарувања за премии од осигурување	127.390	-
Побарувања од посредници во осигурувањето	69.081	-
Побарување по основ на регрес	40.309	-
Однапред исплатени пензии	109.882	-
Останато	53.687	7.778
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	1.319.224	744.334
(Исправка на вредноста)	(110.082)	(15.657)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	1.209.142	728.677

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Мастер картички во износ од 225.893 илјади денари, Групата има и обврски по тој основ во износ од 133.618 илјади денари (Белешка 39).

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Виза картички во износ од 436.477 илјади денари, Групата има и обврски по тој основ во износ од 308.284 илјади денари (Белешка 39).

Однапред исплатените пензии во износ од 109.882 илјади денари се однесуваат на декемвриска исплата на пензии во 2019 година од средства на Групата кои се наплатени од Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија на 3 јануари 2020 година.

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***25. Останати побарувања (продолжение)**

	тековна година 2019				претходна година 2018			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	5.981	603	9.073	15.657	-	-	-	11.195
Зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	734	3,085	89,151	92.970				
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	17.778	3.581	1.221	22.580	-	-	-	6.854
(ослободување на исправката на вредноста)	(6.619)	(3.720)	(15)	(10.354)	-	-	-	(1.591)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(1.464)	999	465	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	004	(403)	399	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	(26)	1	25	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	5	-	-	5	-	-	-	62
(Отпишани побарувања)	-	-	(5.253)	(5.253)	-	-	-	(863)
Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик – во примена од 1 јули 2019	(4.008)	(408)	(1.107)	(5.523)				
Состојба на 31 декември	12.385	3,738	93.959	110.082	-	-	-	15.657

Во согласност со новата Одлука за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, порастот на отпишаните побарувања споредено со претходната година е заради задолжителниот пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Групата беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100% (2018: задолжителниот пренос се однесуваше на поминати две години од датумот кога Групата беше должна да врши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%).

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

26. Заложени средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
Должнички хартии од вредност	-
Сопственички инструменти	-
Кредити на и побарувања од банки	-
Кредити на и побарувања од други клиенти	-
Останати побарувања	-
Вкупно заложени средства	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	24.375	14.939	-	11.333	587	51.234
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	(9.841)	(2.512)	-	-	(6)	(12.359)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	14.534	12.427	-	11.333	581	38.875
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	14.534	12.427	-	11.333	581	38.875
преземени во текот на годината	2.825	-	-	-	-	2.825
(продадени во текот на годината)	(3.690)	(5.023)	-	(1.538)	-	(10.251)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	13.669	7.404	-	9.795	581	31.449
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	20.496	14.323	-	11.062	470	46.351
загуба поради оштетување во текот на годината	2.108	616	-	271	117	3.112
(продадени во текот на годината)	(9.841)	(2.512)	-	-	(6)	(12.359)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	12.763	12.427	-	11.333	581	37.104
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	12.763	12.427	-	11.333	581	37.104
загуба поради оштетување во текот на годината	590	-	-	-	-	590
(продадени во текот на годината)	(1.945)	(5.023)	-	(1.538)	-	(8.506)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	11.408	7.404	-	9.795	581	29.188
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2018 (претходна година)	3.879	616	-	271	117	4.883
на 31 декември 2018 (претходна година)	1.771	-	-	-	-	1.771
на 31 декември 2019 (тековна година)	2.261	-	-	-	-	2.261

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

28. Нематеријални средства

во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земено под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	176.531	-	70.655	29.951	-	277.137
зголемувања преку нови набавки	-	13.389	-	19.899	7.924	-	41.212
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница	-	-	-	-	-	-	-
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје							
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	189.920	-	90.554	37.875	-	318.349
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	189.921	-	90.553	37.875	-	318.349
зголемувања преку нови набавки	-	34.810	-	17.051	4.136	-	55.997
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	5.996	-	-	-	-	5.996
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	230.727	-	107.604	42.011	-	380.342
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	131.211	-	66.511	23.914	-	221.636
амортизација за годината	-	20.276	-	2.643	10.898	-	33.817
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	151.487	-	69.154	34.812	-	255.453
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	151.487	-	69.154	34.812	-	255.453
амортизација за годината	-	23.322	-	7.453	4.997	-	35.772
зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница	-	5.063	-	-	-	-	5.063
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје							
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	179.872	-	76.607	39.809	-	296.288
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	45.320	-	4.144	6.037	-	55.501
на 31 декември 2018 (претходна година)	-	38.434	-	21.399	3.063	-	62.896
на 31 декември 2019 (тековна година)	-	50.854	-	30.998	2.202	-	84.054

А Усогласување на сегашната сметководствена вредност**28. Нематеријални средства****Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата***во илјади денари*

Сегашна

сметководствена

вредност на:

на 31 декември 2018

(претходна година)

на 31 декември 2019

(тековна година)

Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***29. Недвижности и опрема****А Усогласување на сегашната сметководствена вредност**

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	636.787	62.494	83.454	578.242	40.658	33.684	160.230	1.595.549
зголемувања	-	7.519	11.427	5.069	62.601	8.223	13.771	30.971	139.581
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	(3.306)	-	-	-	-	-	(3.306)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	(54)	(54)
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	644.306	70.615	88.523	640.843	48.881	47.455	191.147	1.731.770
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	644.306	70.615	88.523	640.843	48.881	47.455	191.147	1.731.770
зголемувања	-	1.231	5.124	16.358	98.802	16.911	(3.378)	8.109	143.157
зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	-	96.645	3.529	15.163	11.052	1.768	-	-	128.157
(отуѓување и расходување)	-	-	(984)	(38)	(17.464)	(65)	-	-	(18.551)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	742.182	78.284	120.006	733.233	67.495	44.077	199.256	1.984.533
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	158.743	42.601	69.518	432.869	19.805	-	72.313	795.849
амортизација за годината	-	15.933	10.404	5.006	57.405	3.948	-	16.101	108.797
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(210)	-	-	-	-	-	(210)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	(3)	-	-	(50)	(53)
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	174.676	52.795	74.524	490.271	23.753	-	88.364	904.383
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	174.676	52.795	74.524	490.271	23.753	-	88.364	904.383
амортизација за годината	-	18.536	8.717	6.820	65.427	4.772	-	18.063	122.335
зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	-	8.536	3.506	13.190	9.821	163	-	-	35.216
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(984)	(38)	(17.463)	(28)	-	-	(18.513)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	6	-	-	-	6
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	201.748	64.034	94.496	548.062	28.660	-	106.427	1.043.427
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	478.044	19.893	13.936	145.373	20.853	33.684	87.917	799.700
на 31 декември 2018 (претходна година)	-	469.630	17.820	13.999	150.572	25.128	47.455	102.783	827.387
на 31 декември 2019 (тековна година)	-	540.434	14.250	25.510	185.171	38.835	44.077	92.829	941.106

29. Недвижности и опрема (продолжение)**Б. Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата**

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни и објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела -риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2018	905	-	-	-	-	-	-	-	905
на 31 декември 2019	867	29.830	-	-	-	-	-	-	30.697

На 31 декември 2019 година, Банката не располага со еден имотен лист за деловен простор со нето сегашна вредност од 867 илјади денари (2018: 905 илјади). Агенцијата за катастар за недвижности е задолжена од страна на Министерството за финансии за утврдување на сопственоста на имотот и негов упис во катастарот на недвижности.

Подружницата на 31.12.2019 има дадено недвижности под залог како обезбедување на кредит во Комерцијална Банка АД Скопје, со сегашна сметководствена вредност од 29.830 илјади денари.

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	11.275	11.519

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

А Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

во илјади денари	тековна година 2019			претходна година 2018		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста и посебна резерва рски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б Непризнаени одложени даночни средства

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжение)**30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)****В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината**

во илјади денари	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
претходна година 2018				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
тековна година 2019				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**А Нетековни средства кои се чуваат за продажба**

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б Група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
<i>Вкупно група на средства за отуѓување</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
<i>Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***32. Обврски за тргување**

во илјади денари		
	тековна година 2019	претходна година 2018
Депозити на банки		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Депозити на други комитенти		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
Издадени должнички хартии од вредност		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

во илјади денари			
тековна година 2019		претходна година 2018	
сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-
Останати депозити	-	-	-
-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-
Останати депозити	-	-	-
-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>			
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-
Останато	-	-	-
-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>			
-	-	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>			
-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање			
-	-	-	-

во илјади денари	
тековна година 2019	претходна година 2018
Движење на промените во кредитната способност на Групата, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	
Состојба на 1 јануари	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината	-
(Трансфер во други резервни фондови)	-
Состојба на 31 декември	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***34. Депозити****34.1 Депозити на банки**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2019		претходна година 2018	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	86.242	-	393.248	-
странски банки	16.797	-	81.383	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	375.119	-
странски банки	2.496.315	-	2.213.820	-
Ограничени депозити				
домашни банки	610	-	610	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	37	-	26	-
странски банки	117	-	35	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	2.600.118	-	3.064.241	-

34. Депозити (продолжение)
34.2 Депозити на други комитенти

<i>во илјади денари</i>				
тековна година 2019		претходна година 2018		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	10.467.788	-	7.566.607	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	868.977	4.398.195	568.960	2.892.646
Ограничени депозити	471.283	540.441	415.660	533.290
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	19.551	-	33.750	-
	11.827.599	4.938.636	8.584.977	3.425.936
Држава				
Тековни сметки	54.798	-	62.453	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	54.798	-	62.453	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	478.610	-	235.549	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	26.630	295.491	6.203	439.340
Ограничени депозити	1.396	1.159	2.424	1.131
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	3.554	-	1.433	-
	510.190	296.650	245.609	440.471
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	23.766	-	175.649	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	462.775	3.230.593	342.922	2.538.422
Ограничени депозити	397	13	170	14
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	8.776	-	13.174	-
	495.714	3.230.606	531.915	2.538.436
Домаќинства				
Тековни сметки	5.515.978	-	3.993.575	-
Депозити по видување	1.250.163	-	891.185	-
Орочени депозити	1.540.094	7.399.291	1.381.373	7.272.547
Ограничени депозити	81.716	707.074	76.898	621.804
Останати депозити	16.592	-	16.592	-
Обврски врз основа на камати за депозити	96.849	-	99.487	-
	8.501.392	8.106.365	6.459.110	7.894.351
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	184.066	-	156.636	-
Депозити по видување	-	-	5	-
Орочени депозити	65.015	535.477	8.719	455.555
Ограничени депозити	21.463	27.213	21.024	26.964
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	1.424	-	1.389	-
	271.968	562.690	187.773	482.519
Тековна достасаност	7.124.359	(7.124.359)	8.139.505	(8.139.505)
Вкупно депозити на други комитенти	28.786.020	10.010.588	24.211.342	6.642.208

35. Издадени должнички хартии од вредност

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

36. Обврски по кредити**А Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот**

	во илјади денари			
	тековна година 2019		претходна година 2018	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	-	3.996.060	-	3.118.982
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	7.486	-	4.615	-
<i>нерезиденти</i>				
Обврски по кредити	-	614.856	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	3.498	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	3.827
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	2.363.425	-	2.816.947
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	2.476	-	3.660	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	1.626.907	(1.626.907)	835.834	(835.834)
Вкупно обврски по кредити	1.640.367	5.347.434	844.109	5.103.922

36. Обврски по кредити (продолжение)**Б Обврски по кредити според кредитодавателот**

во илјади денари				
тековна година 2019		претходна година 2018		
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни	
домашни извори:				
Комерцијална Банка	-	20.418	-	-
Развојна банка на Северна Македонија (РБСМ)	7.486	3.975.642	4.615	3.118.982
Фондација Отворено Општество Македонија	-	-	-	3.827
7.486	3.996.060	4.615	3.122.809	
странски извори:				
Green for Growth Fund (GGF)	1.669	1.622.393	2.714	1.891.359
YAPI KREDI BANK Netherlands	807	741.032	946	925.588
European Foundation for Southeastern Europe (EFSE)	3.498	614.856	-	-
5.974	2.978.281	3.660	2.816.947	
Тековна достасаност	1.626.907	(1.626.907)	835.834	(835.834)
Вкупно обврски по кредити	1.640.367	5.347.434	844.109	5.103.922

Групата има засновано залог на побарувања во форма на нотарски акт во корист на Македонска Банка за поддршка на развој (МБПР) по договори за подкредит со крајни корисници одобрени од кредитните линии на ЕИБ 1, 2, 3, 4 и Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и за трајни обртни средства. Обврска на Групата е побарувањата со кои се стекнува врз основа на договорите кои ги склучува со своите клиенти да ги заложат во корист на МБПР.

Во случај на доцнење на отплатата од страна на Групата кон МБПР, МБПР би имала извршна исправа во форма на нотарски акт со која би го наплатила долгот на Групата од побарувањата кои Групата ги има кон своите клиенти.

Услови за отплата на обврските

Кредитодавател	Обезбедување	Валута	Каматна стапка	Година на достасување
РБСМ	Меници + залог на побарувања од клиентите	ЕУР	0,5%-2,5%	2031
EFSE	Необезбеден кредит	ЕУР	2,30%+ 6 month EURIBOR	2021-2027
GGF	Необезбеден кредит	ЕУР	2,40% + 6 month EURIBOR	2018-2024
YAPI KREDI BANK	Необезбеден кредит	ЕУР	1,60%	2020
Комерцијална Банка	Недвижен имот + нотаризирани меници	МКД	4,97%	2017-2027

37. Субординирани обврски

		во илјади денари	
		тековна година 2019	претходна година 2018
Обврски по субординирани депозити (наведете ги поединечно:)			
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
	Обврски врз основа на камати	-	-
Обврски по субординирани кредити (наведете ги поединечно:)			
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
	Обврски врз основа на камати	-	-
		-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност (наведете ги поединечно:)			
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
	Обврски врз основа на камати	-	-
		-	-
Откупливи приоритетни акции		-	-
Вкупно субординирани обврски		-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***38. Посебна резерва и резервирања**

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за реструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	17.251	500	73.871	-	-	-	91.622
дополнителни резервирања во текот на годината	29.678	-	88.383	-	-	-	118.061
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(23.924)	-	(86.959)	-	-	-	(110.883)
ефект од курсни разлики	3	-	-	-	-	-	3
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	23.008	500	75.295	-	-	-	98.803
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	23.008	500	75.295	-	-	-	98.803
Зголемувања преку деловни комбинации - вложување во подружница ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	-	374	-	-	-	402.067	402.441
дополнителни резервирања во текот на годината	15.596	909	89.755	-	-	144.196	250.456
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(17.813)	-	(82.183)	-	-	(3.927)	(103.923)
ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик – во примена од 1 јули 2019	(3.075)	-	-	-	-	-	(3.075)
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	17.716	1.783	82.867	-	-	542.336	644.702

38. Посебна резерва и резервирања (продолжение)

Сегашната вредност на резервирањата за пензии и користи на вработените е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи. Групата не резервира средства за останати користи за вработените.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

Претпоставка	2019 година	2018 година
Каматна стапка	3,9%	4,30%
Просечен пораст на плати	2,4% годишно / 0.20% месечно	2% годишно / 0.17% месечно
Стапка на персонален данок на доход	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање

Со цел определување на сегашната вредност на очекуваните идни обврски за отпремнини при пензионирање и соодветниот трошок за тековни услуги, креиран е модел согласно методот на кредитирање на проектирана единица (Project Unit Credit Method – PUCM). Проценетата очекувана вредност на обврската ја зема предвид веројатноста дека користа ќе се реализира, изведена врз основ на веројатност дека вработениот нема да го прекине работниот однос во Групата и истовремено ќе го доживее моментот на пензионирање. Оваа веројатност е изведена врз основа на дефинираните актуарски претпоставки за смртност и флукуација на вработените.

Сегашната вредност на обврската претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од добиената проценета очекувана вредност на обврската, пресметана согласно претпоставките со вклучена веројатност дека паричниот одлив ќе се реализира. Трошокот за тековни услуги претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од проектираната очекувана вредност на единицата, со вклучена веројатност дека паричниот одлив ќе се реализира.

Износот од 542.336 илјади денари во делот останати резервирања го претставува износот на нето теничките резерви на подружницата како што следува:

<i>Во илјади денари</i>	
тековна година 2019	
Преносна премија	268.554
Пријавени штети	139.250
Настанати, но непријавени штети	117.813
Резерви за индиректни трошоци	6.738
Резерви за директни трошоци	9.981
Вкупно останати резервирања	542.336

39. Останати обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Обврски кон добавувачите	12.809	4.922
Добиени аванси	1.537	183
Обврски за провизиите и надоместите	5.214	20
Пресметани трошоци	95	57
Разграничени приходи од претходна година	69.881	60.421
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато (наведете ги поединечно обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	-	-
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Мастер	133.618	265.449
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Виса	308.284	175.529
Обврски кон други банки за порамнување од картично работење	19.333	70.076
Обврски за реосигурување	55.128	-
Обврски спрема осигуреници	16.752	-
Депозити за изведувачки работи	-	1.503
Останати даноци и придонеси	3.672	5.521
Нераспределен денарски прилив	4.510	2.796
Нераспределен девизен прилив	101.162	92.183
Оснивачки влог за фирми	14.945	4.614
Обврски кон вработени	180	-
Останато	30.926	20.353
Вкупно останати обврски	778.046	703.627

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***40. Запишан капитал****А Запишан капитал**

Состојба на 1 јануари - целосно платени
 Запишани акции во текот на годината
 Реализација на опциите на акции
 Поделба/окрупнување на номиналната
 вредност на акција
 Останати промени во текот на годината
 (наведете детално):
**Состојба на 31 декември - целосно
 платени**

во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
обични акции	неоткуплив и приоритетни акции	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
10.000	-	518.130	363.318	-	-	5.181.300	3.633.180
10.000	-	151.561	154.812	-	-	1.515.610	1.548.120
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
10.000	-	669.691	518.130	-	-	6.696.910	5.181.300

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Групата за еквивалент од 1 обична акција (2018: 1 обична акција). Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Во февруари 2019 година, Собранието на акционери на Групата донесе Одлука за зголемување на капиталот по пат на приватна понуда заради обезбедување на оптимална адекватност на капиталот во наредниот период. Издадени беа дополнителни 92.240 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 922.400 илјади денари. Со оваа емисија на акции се зголеми сопственичкото учество во капиталот на најголемиот акционер на ХАЛК БАНКА АД Скопје, Türkiye Halk Bankası a.s. Istanbul, Turkey (види белешка 40в).

Во април 2019, Собранието на акционери на Групата донесе Одлука за распределба на акумулираната добивка и исплати дивиденда во форма на акции, со што беа издадени 59.321 акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 593.210 илјади денари, притоа вкупното зголемување на запишаниот капитал во 2019 година изнесуваше 1.515.610 илјади денари.

40. Запишан капитал (продолжение)**Б Дивиденди****Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Групата**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	593.246	933.164

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Дивиденда по обична акција	972	2.179
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

По денот на изготвување на билансот на состојба нема предложени дивиденди од Надзорниот одбор на Групата.

40. Запишан капитал (продолжение)**В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас**

	во илјади денари		во %	
	тековна година 2019	претходна година 2018	тековна година 2019	претходна година 2018
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Türkiye Halk Bankası A.Ş. İstanbul	6.649.050	5.137.777	99,29%	99,16%
Вкупно	6.649.050	5.137.777	99,29%	99,16%

Законска резерва

Според локалната законска регулатива Групата треба да пресметува и издвојува 5% од нето добивката за годината за законска резерва додека нивото на резервите не достигне износ кој е еднаков на една десетина од акционерскиот капитал. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со Законот за Трговски Друштва или со Статутот на Групата.

Резерва за објективна вредност

Резервата за објективна вредност на Групата ја сочинува кумулативната нето промена во објективната вредност на вложувањата по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, освен загубите поради оштетување, додека вложувањето е депризнаено.

Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања

Ревалоризациските резерви за средствата преземени за ненаплатени побарувања се формираат во моментот на признавање на преземените средства.

На датумот на преземање на средството, Групата е должна во билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на прееменото средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем дел од оштетувањето, Групата е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

Групата ја депризнава ревалоризациската резерва со ослободување во билансот на успех во моментот на продажба на средството. Дополнително, ревалоризациската резерва може да се депризнае и во случај кога средството не е продадено, но ревалоризациската резерва е исклучена од дополнителниот капитал согласно со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Премии од акции

Премиите од акции на 31 декември 2019 година во износ од 325.854 илјади денари (2019: 325.854 илјади денари) претставуваат разлика помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акциите.

41. Заработка по акција**А Основна заработка/(загуба) по акција**

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

Нето-добивка за годината

Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете поделно)

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
562.931	657.096
-	-
-	-
562.931	657.096

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани поделно)

Ефект од издадени обични акции на 27.02.2019 (28.06.2018)

Ефект од издадени обични акции на 06.06.2019 (22.08.2018)

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември

Основна заработка по акција (во денари)

<i>број на акции</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
518.130	363.318
77.583	31.340
33.805	33.490
629.518	428.148
894	1.535

Б Разводната заработка/(загуба) по акција

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете поделно)

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
562.931	657.096
-	-
562.931	657.096

Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поделно)

Ефект од издадени обични акции на 27.02.2019 (28.06.2018)

Ефект од издадени обични акции на 06.06.2019 (22.08.2018)

Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември

Разводната заработка по акција (во денари)

<i>број на акции</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
518.130	363.318
77.583	31.340
33.805	33.490
629.518	428.148
894	1.535

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства**42.1 Потенцијални обврски**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Платежни непокриени гаранции		
во денари	2.228.237	1.818.779
во странска валута	608.765	475.403
во денари со валутна клаузула	849.604	665.550
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	1.364.042	1.218.443
во странска валута	53.615	403
во денари со валутна клаузула	435.380	49.503
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	585.648	834.258
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	438.663	359.970
Неискористени лимити на кредитни картички	615.660	580.371
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	13.312.365	12.420.199
Издадени покриени гаранции	273.910	209.813
Покриени акредитиви	61.020	-
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	20.826.909	18.632.692
(Посебна резерва)	(17.716)	(23.008)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	20.809.193	18.609.684

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства (продолжение)**42.1 Потенцијални обврски (продолжение)**

Групата обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период до една година. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Голем дел од преземените и потенцијални обврски ќе достасаат без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Износот на отповикливи потенцијални обврски изнесува 11.756.526 илјади денари (2018: 10.920.432 илјади денари), а износот на неотповикливи 2.610.641 илјади денари (2018: 2.447.486 илјади денари).

Судски спорови

Групата е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои се водат против Групата на 31 декември 2019 година изнесува 129.521 илјади денари (2018: 142.072 илјади денари), за кои е направена дополнителна резервација во износ од 600 илјади денари. Раководството на Групата смета дека конечниот исход на остатокот од судските спорови ќе биде решен во корист на Групата и дека нема да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови.

42.2 Потенцијални средства

Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:

Вкупно потенцијални средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2019	претходна година 2018
-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***43. Работи во име и за сметка на трети лица**

<i>во илјади денари</i>					
тековна година 2019			претходна година 2018		
средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица					
Депозити во денари	4.000	-	4.000	-	4.000
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-
Кредити во денари	51.739	-	51.739	-	64.247
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	2.311.378	-	2.117.093	-	2.117.093
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица					
Депозити во денари	-	(4.000)	-	(4.000)	(4.000)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	(51.739)	-	(64.247)	(64.247)
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	(2.311.378)	-	(2.117.093)	(2.117.093)
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-
Вкупно	2.367.117	(2.367.117)	2.185.340	(2.185.340)	-

Групата настапува на примарен и секундарен пазар со цел купување на хартии од вредност во име и за сметка на физички и правни лица кои сакаат да располагаат со истите, било тоа да се Државни записи или Благајнички записи.

44. Трансакции со поврзани страни

На 7 април 2011 година Türkiye Halk Bankası a.s. Istanbul, Turkey го купи мнозинскиот пакет на акции на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) во износ од 91,56% со што стана матично друштво. Акциите беа откупени од Демир Халк Банка од Холандија (DNB Bank) која поседуваше 66,56% од акциите на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) како и 25,00% од акциите кои беа во сопственост на Европска банка за обнова и развој (ЕБОР). По припојувањето на Зираат Банка АД Скопје во 2012 година и зголемувањето на капиталот до 2019 година, Türkiye Halk Bankası a.s. Istanbul, Turkey поседува 99,29% (2018: 99,16%) од акциите со право на глас и претставува матично Друштво на Групата. Крајно матично друштво на Групата е Фонд за средства на Турција (Türkiye Varlık Fonu), којшто е во сопственост на Агенција за приватизација, Влада на Република Турција (The Republic of Turkey Prime Ministry Privatization Administration), контролирано од Државен трезор на Република Турција (State Treasury of Republic of Turkey).

Во согласност со Законот за банки како поврзани лица со Групата се: лица со посебни права и одговорности во Групата и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Групата (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Групата или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Групата) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица и подружници на Групата и други лица со кои Групата има блиски врски.

Салдата и трансакциите со поврзаните страни се презентирани во продолжение.

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)
А Консолидиран биланс на состојба

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружниц и	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	4.005	-	-	-	329	4.334
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	9.641	7.561	17.202
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	76.052	5.280	81.332
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(1)	-	-	(19)	(24)	(44)
Останати средства	-	-	-	5.053	-	5.053
Вкупно	4.004	-	-	90.727	13.146	107.877
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	2.511.843	-	-	17.575	20.767	2.550.185
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	167	-	-	-	-	167
Вкупно	2.512.010	-	-	17.575	20.767	2.550.352
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	451.787	-	-	-	-	451.787
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	12.645	5.049	17.694
(Посебна резерва)	-	-	-	(22)	(8)	(30)
Вкупно	451.787	-	-	12.623	5.041	469.451
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)
А Консолидиран биланс на состојба (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	10.089	-	-	-	324	10.413
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	10	5.305	5.315
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	-	24.454	24.454
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(101)	-	-	-	(274)	(375)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	9.988	-	-	10	29.809	39.807
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	2.258.947	-	-	93.608	104.782	2.457.337
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	1.463	1.463
Вкупно	2.258.947	-	-	93.608	106.245	2.458.800
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	246.061	-	-	-	1.867	247.928
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	3.495	3.495
(Посебна резерва)	-	-	-	-	(49)	(49)
Вкупно	246.061	-	-	-	5.313	251.374
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**Б Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзани страни**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
2019 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	242	-	-	3.239	1.826	5.307
Приходи од провизии и надомести	1.897	-	-	298	226	2.421
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.139	-	-	3.537	2.052	7.728
Расходи						
Расходи за камата	4.624	-	-	-	-	4.624
Расходи за провизии и надомести	341	-	-	-	123	464
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	4.965	-	-	-	123	5.088

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
2019 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	306	-	-	-	1.181	1.487
Приходи од провизии и надомести	1.200	-	-	-	295	1.495
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	1.506	-	-	-	1.476	2.982
Расходи						
Расходи за камата	2.686	-	-	226	181	3.093
Расходи за провизии и надомести	266	-	-	-	77	343
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.952	-	-	226	258	3.436

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)

В Надомести на раководниот кадар на Групата

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Краткорочни користи за вработените	182.383	170.604
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	182.383	170.604

45. Наеми

А Наемодавател

А.1 Побарувања по финансиски наем

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

45. Наеми (продолжение)

A Наемодавател

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжение)

Б Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
во илјади денари				
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
во илјади денари							
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2018 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2019 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжение)

Б Наемател (продолжение)

Б.2 Оберски по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2018 (тековна година)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Оперативен наем

Групата зема под оперативен наем деловни објекти. Договорите за наемот се раскинливи/отповикливи и се однесуваат за период до 5 години и над 5 години.

46. Плаќања врз основа на акции

	во илјади денари	
	тековна година 2019	претходна година 2018
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	тековна година 2019		претходна година 2018	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:				
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетиран опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Даночни ризици

Консолидираните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Групата, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

48. Настани после датумот на билансот на состојба*Ефекти од епидемија на Ковид-19**А) Ефекти со посебен осврт за Банката*

Врз основа на Уредбата со законска сила донесена од страна на Владата на Република Северна Македонија на 25 март 2020 година за справување со епидемијата на Ковид-19 во делот на начинот на промена на договорните услови на кредитните изложености кај банките и штедилниците, како и согласно Одлука за изменување и дополнување на одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик заради ублажување на последиците од епидемијата на Ковид-19 донесена од страна на Народна банка на 20 март 2020 година, кредитната изложеност којашто на 29 февруари 2020 година е класифицирана во категорија на ризик „А“, „Б“ или функционална кредитна изложеност „В“ и којашто во периодот од 1 март до 30 септември 2020 година по било која основа ќе биде ненаплатена подолго од 90 дена, но пократко од 150 дена сметано од рокот на достасување или којашто во овој период ќе исполни било кој од критериумите за нефункционална кредитна изложеност од точката 44 од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, нема третман на нефункционална кредитна изложеност. Исто така, доколку во периодот од 1 март до 30 септември 2020 година, Банката најмногу во два наврати изврши некоја од активностите за реструктурирање на редовна или реструктурирана кредитна изложеност којашто на 29 февруари 2020 година е класифицирана во категорија на ризик „А“, „Б“ или функционална кредитна изложеност „В“, таа кредитна изложеност, соодветно, не добива третман на реструктурирана или реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

Врз основа на погоре наведеното, на 27 март 2020 година, Банката објави јавна понуда до своите клиенти физички лица кои немаат нефункционална изложеност за одложување на отплатата на сите кредитни обврски (кредити, кредитни картички и дозволени пречекорувања на трансакциска сметка) за период од 6 месеци и продолжување на рокот на крајното достасување за дополнителни 6 месеци, при што редовната камата која ќе биде пресметана за одложениот период ќе биде доспеана на крајот на грејс периодот и истата ќе биде договорно регулирана.

Мерките за правни лица ќе се применуваат за постоечки клиенти, но само на нивно барање и со поединечен пристап. Првично ќе се помогне на секторите со примарен импакт од епидемијата, односно на клиентите од областа на туризмот, градежништвото, транспортот и логистиката, угостителството, трговијата, производството и текстилната индустрија.

48. Настани после датумот на билансот на состојба (продолжение)*Ефекти од епидемија на Ковид-19 (продолжение)**А) Ефекти со посебен осврт за Банката (продолжение)*

Во продолжение е прикажана табела на вкупната кредитна изложеност на 31 март 2020 година, како и кредитната изложеност за која клиентите правни и физички лица ја искористиле понудата за одложување на отплатата заради епидемијата Ковид -19.

Категорија на ризик	Кредитна изложеност		Искористена понуда	
	Правни лица	Физички лица	Правни лица	Физички лица
А	38.049.653	16.859.554	6.377.170	10.894.141
Б	4.861.122	803.043	2.022.092	148.145
В функционални	559.001	124.326	6.889	-
В нефункционални	59.176	12.539	-	-
Г	37.486	38.577	-	-
Д	58.537	130.638	-	-
ВКУПНО	43.624.975	17.968.677	8.406.151	11.042.286

Исто така, имајќи ја во предвид новонастанатата ситуација со епидемијата на Ковид-19, Банката изврши прилагодување на проекциите за 2020 година со што на среден рок очекува извесно намалување кај кредитното портфолио и депозитната база во зависност од ефектите од постојните и идните мерки и ограничувања кои во моментот не може прецизно да се предвидат.

Очекувањата се дека воопшто банките се исправени пред сериозни предизвици со тоа што пристапот до нови средства за финансирање може да биде ограничен или неповолен што ќе зависи од општата глобална економска ситуација.

Заради сето тоа, Банката направи неколку стрес-тест сценарија во однос на влијанието на тековната состојба врз управувањето со ликвидносниот ризик, земајќи ја во предвид одложената наплата на кредитните анuitети, како и докапитализацијата од матичната банка со дополнителни 20 милиони евра која е планирано да биде финализирана во првата половина од 2020 година. Врз основа на тоа, резултатите покажуваат дека ликвидните средства во однос на вкупните средства споредено со базичното сценарио остануваат скоро непроменети и изнесуваат околу 26-27%. Дополнително, тој показател би се намалил на околу 21%, доколку во одреден временски период би дошло до повлекување на 12% од вкупните депозити на Банката, кое пак од друга страна веднаш би се искомпензирало или со краткорочен депозит од 40 милиони евра кој би го вложила Матичната банка или тие средства би се обезбедиле преку задолжување на пазарот на пари во странство, или со рефинансирање на средствата што ќе бидат вратени кон EFSE и GGF кредитните линии или пак преку склучување на нови кредитни договори со странски или домашни финансиски институции, иако очекувањето е дека проектираните износи на депозитите би биле помали за само 1 процентен поен.

Горенаведената докапитализација ќе придонесе и за одржување на стапката на адекватност на капиталот на значајно повисоко ниво над пропишаното што е особено значајно од аспект на тоа што Банката е класифицирана како системски значајна банка.

48. Настани после датумот на билансот на состојба (продолжение)*Ефекти од епидемија на Ковид-19 (продолжение)***А) Ефекти со посебен осврт за Банката (продолжение)**

Понатаму, согласно мерките на Владата, Банката планира да ја интензивира соработката со Развојната Банка на Република Северна Македонија преку која ќе бидат обезбедени поволни кредити за стопанството заради надминување на кризата, како и со обновување на кредитната линија од Јапи Креди Банка. Во однос на проектираната наплата на доспеаните побарувања до крајот на годината, Банката очекува висок процент на наплата од над 95%, а притоа тековните обврски проектира дека ќе се плаќаат најдоцна 10 дена од приемот на фактурите.

Имајќи ги во предвид ризиците за глобалната и домашната економија предизвикани од појавата на горенаведената состојба, Народната Банка, исто така, воведе сет на мерки кои ќе придонесат за ублажување на негативните ефекти врз домашната економија, меѓу кои се следниве:

- намалувањето на основната каматна стапка за 0,25 процентни поени на нивото од 1,75% кое придонесува за намалување на цената на финансирање преку банкарски кредити. Преку оваа мерка Банката овозможува флексибилност во насока на понуда на поволни каматни стапки за клиентите кои се најпогодени од кризата, како и реструктурирање на постојните кредити со цел задржување на постојното портфолио на соодветно ниво;
- стимулирање на банките за намалување на основницата на задолжителната резерва во денари за износот на новоодобрени и реструктурирани кредити на нефинансиски друштва кои се најпогодени од кризата;
- одложување на обврските по кредити и кредитни картички од страна на банките – како што е наведено погоре во оваа белешка, заклучно со 31 март 2020 година, вкупната кредитна изложеност на кредитокорисниците кои ја искористиле ваквата мерка е 61% во сегментот население, односно 19% во сегментот нефинансиски правни лица.

Концентрацијата на изложеност на кредитен ризик на Банката кон одделни сектори и типови на продукти е незначајно променета во однос на 31 декември 2019 година.

Банката ќе продолжи да го следи исполнувањето на лимитите од Народната банка и интерните лимити.

Долгорочно гледано, можни се последици на обемот на пласманите, паричните текови и профитабилноста. Без разлика на тоа, на денот на издавање на консолидираните финансиски извештаи Банката ги исполнува своите обврски во рокот на доспевање и продолжува да го применува принципот на континуитет како сметководствена претпоставка за подготовка на консолидираните финансиски извештаи.

Б) Ефекти со посебен осврт за Подружницата

Подружницата подготви Извештај за анализа на влијанијата врз работењето (BIA – Business Impact Analysis), за цели на ефикасно креирање на плановите за континуитет. Оваа анализа ги идентификува нивоата на критичност за секој деловен процес при евентуални големи прекини на функционирање на примарната локација и потребата од активирање на резервна локација, применливо и во случај на пандемија.

Сите обврски по договорите за реосигурување доследно се почитуваат, но истовремено се во фаза на анализа и евентуално ревидирање, со цел да се изнајде оптимален начин на нивно користење во наредниот период.

48. Настани после датумот на билансот на состојба (продолжение)

Б) Ефекти со посебен осврт за Подружницата

Имајќи предвид дека финансиските вложувања се реализирани во минатиот период (повеќето од нив со фиксен принос и орочување до една година), не се идентификувани потенцијални значајни загуби во однос на вложувањата.

Подружницата подготви анализи на паричните текови, коишто се засноваат на планот за продажба, како и сценарија кои би имале негативен ефект на загубата поради ненавремена наплата на побарувања. Очекувањата се дека најголемиот проблем со кој ќе се соочи Подружницата во нареден период е наплатата на премија (доспеана и недоспеана), најмногу во класите за задолжително осигурување (автоодговорност и зелена карта).

Следејќи ги вигилентно состојбите на пазарот како мерките кои антиципативно ги предвидуваат правните ентитети од реалниот финансиски сектор, целта на Подружницата е да се однесува рационално, притоа непречено максимизирајќи ја услугата.

Без разлика на погоренаведеното, на денот на издавање на финансиските извештаи, Подружницата ги исполнува своите обврски во рокот на доспевање и продолжува да го применува принципот на континуитет како сметководствена претпоставка за подготовка на финансиските извештаи.

Зголемување на запишаниот капитал

На 6 април 2020 година, Банката доби одобрување од Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија за зголемување на запишаниот капитал на Банката преку издавање на дополнителни 123.000 акции од седумнаесетта емисија, по пат на приватна понуда, со номинална вредност и продажна вредност по акција од 10.000 денари. Промената на акционерскиот капитал е запишана во Централен Регистар на Република Северна Македонија на 23 април 2020 година.

Освен наведеното, по завршувањето на периодот на известување, нема други настани кои бараат корекција или дополнителни обелоденувања во консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

ПРИЛОГ 1 – КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ПРИЛОГ 2 – КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА